

ELOFIZETÉS

HÉLYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.

Kyártás petit sorra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasútiak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, szeptember 27.

Mai számunk főbb közleményei:

- Tisza István Igazság.
- Két és fél millió korona.
- Panamás vádak a horvát bán ellen.
- A felrobbant csatahajó négy száz halottja.
- Urleányok halálos pisztolypárba.
- Eladó országok.
- Háborús készülődés Olasz- és Törökország között
- Puzsit a kolera.
- A primadonna már nem háztulajdonos.
- Városi hivatalnokok titkos gyűlése.
- Az aradi főreáliskola új igazgatója.
- Tarkaságok.

Spekuláció

a végtelenségig?

Arad, szeptember 26.

Két szám van előttünk, amely megérdemli, hogy megálljunk mellette. Az aradi ingatlanok forgalmáról szóló jellemző egy olyan tünetre, amely talán már beteges kezd lenni. Az 1910. évben Aradon eladott ingatlanok értéke 515 ezer korona volt; az idén, csak eddig: 989 ezer, tehát majdnem kétszer annyi.

Csak a nagyváradai konzorcium vételeire kell gondolnunk, hogy ezt a számot ne is sokalljuk. S ez a tekintélyes szám mégis rendkívüli jelenségre mutat: arra az egyoldalú spekulációra, amely az utóbbi évek alatt teljesen az ingatlanokra vetette magát s még mindig azon lovagol.

Ha a különbséget nézzük, amely csak két-három évre visszamenően az akkori és mai ház- és telekárak kö-

zött van, el kell ismerni, hogy a csábítás elég nagy erre a spekulációra. Minden új ingatlan-vételnél az emberek a fejükre ütnek: csak tavaly, vagy tavalyelőtt mennyivel olcsóbban lehetett volna ezt megkapni! Pedig, aki ma megveszi, az is többnyire azért megy bele, hogy egy, vagy két év múlva még drágábban adjon tul rajta.

Ez a tánc megy, megy, s mindeideig többnyire sikerült. Azt mondják: nem lehet egy öreg hazért olyan bolond sokat fizetni, hogy rövidebb vagy hosszabb idő után még többet ne fizessenek érte. Es amíg tul nem adnak rajta, addig is többnyire megszerzik a befektetés jövedelmét az egyre feljebb csavart házbérek révén. Olyanok már kevesebben vannak, akik a spekulációt az építkezésig viszik; a spekuláció tudniillik a rövid lejáratokat és a fix hasznokat szereti, nem pedig az évek hosszú során át elérhető járadékot.

Azonban a fák nem nőnek az égig. Valahol kell, hogy határa legyen az ingatlanok értékemelkedésének; határ, amelyen tul vagy a mozdulatlanság, vagy a krach következik be. Lehet, hogy még messze vagyunk ettől a határtól; de sok jel arra mutat, hogy már nagyon közeledünk feléje. Még nincsenek nagy számban az üres lakások; még eleven az emberekben a ház-szerzési vágy, amelyet telek-parcellázásokra lehet kamatoz-

tatni. De ha a város lakossága még se szaporodik annyira, mint az emeletes házak lakásai, s ha annyi kis házat mégse építhetnek, mint a mennyi apró telekre a város határában levő birtokosok a szántóföldjeiket földarabolni hajlandók, ha a házbéreket magasabbra már nem lehet vinni, — mi lesz azután?

Igaz, és a spekuláció hasonlóan, sőt még betegesebb módon van megmás vidéki városokban: Debrecenben, Szegeden, Temesvárott, Nagyváradon. De kezd a józanodás szele másutt is fújni. Debrecenben egy újság óva inti a spekulációt, hogy ne számítsa tul magát a reményekben, amelyeket az új egyetem fölállításához köt, s ne verje föl ezek miatt a telkek és házak árait. Hát mit szólunk mi, akik nemcsak egyetemet nem várunk, de egyebet sem, amitől a város forgalmának különös emelkedését várhatnók, ami indokoltá tehetné az ingatlanok hajszolását s az áruk szertelen fölverését! A mi telekspekulációnk még csak nem is egy valószínűségre épít, hanem a szerencsejátékosok „hátha” jelszavára indul. Ha eddig ötven, száz perccel nőttek az árak, hátha ezután, hátha mindig így lesz?

A spekuláció nem hiba, sőt a gazdasági életnek szükséges, éltető keleke. Spekulatív szellem nélkül az alkotások, újítások, sőt a találmányok tizedrésze se lenne meg. De a spekuláció, mihelyt egyoldalú s egyoldalú

Nem!

Írta: Ifjabb Jeszenszky Sándor.

Végre egyedül maradtak. A mama kiment. Zareczky ur szinte megijedt a rég várt alkalmától, hogy négyszemközt beszélhet imádjával. Egy mély lélegzettel rendbe hozta erősen dobogó szívét, megigazította közeljét és odaült Aranka mellé az ablakhoz. Aranka himzése fölé hajolt és Zareczky ur megrészegült, mikor Aranka hajlékony fehér nyakára nézett. Megint elment a bátorsága, megint nem mert beszélni.

Hajlott az őszi nap s besütött az ablakon. Az ablaktáblák árnyképe torzítva látszott a szuette barna padlón. Zareczky ur ezeket számolgatta, majd az ablakra nézett és ott számolta össze az ablaktáblákat. Megnyugodva állapította meg, hogy az ablaktáblák száma a valóságban es az árnyékon egyező. Ép a szönyeg mintáinak szimmetriáját kezdte el tanulmányozni, mikor Aranka felneézett a himzéséből. Zareczky ur elszégyenkezett és erősen kezdte biztatni önmagát.

Utóvégre a vallomáson is keresztül kell esni. Annyian vallottak már szerelmet ezen a világon, miért ne tudjak én is? Két hónap óta járok ide fel, szívesen fogadnak, szinte kötelesség már nyilatkozni, azután még elémbe talál vágni az a hülye Kovács.

Ennyi év végre elég erőt adott Zareczky urnak, hogy ünnepélyes hangon amaz öröme-

nek adjon kifejezést, hogy Arankával egyedül maradhatott.

Aranka nem nézett fel a himzésről. Ez újabb erőt adott arra, hogy a négyszemközt való beszélgetés lehetőségén érzett örömét hangoztassa.

Aranka még jobban belemélyedt a himzés érdekesítő nagy feladataiba, ellenben a füle hegye is piros volt. Zareczky urról szinte felesleges megjegyezni, hogy valósággal lila volt már a fejbubája is, annyira elpirult.

Zareczky ezután egy jól alkalmazott szónoki fordulattal kifejtette, hogy őt ez az egyedüllét s a két hónapi együttlét egy kérdés és egy kérdés megtételére hatalmazza fel.

Aranka felemelte a fejét, de mielőtt még Zareczkyre nézett volna, újból a himzés fölé hajolt.

— Szeretném tudni, — folytatta Zareczky — hogy jó szívvel van-e maga irányomban?

Eredetileg azt akarta Zareczky kérdezni, hogy — szereti e, de az utolsó percben ezt a kérdést későbbre halasztotta. Nagynehezen Arankából is ki lehetett venni annyit, hogy semmi kifogása nincs Zareczky ur ellen.

Zareczky ettől lóra kapott, megpördölte kis bajuszát, két kezét két combjára rátámasztva, sokkal önérzetesebb hangon, mint előbb, megkérdezte Arankát, hogy vajjon szereti e?

Aranka igen nagy zavarba jött. S mentől jobban pirult, annál könnyebben kapta vissza lélekjelenlétét Zareczky.

Aranka hosszú szünet után csak annyit felelt, hogy nem tudja.

Első pillanatra Zareczky meghökken, majd azzal, hogy mindegyik nő így beszél, megvigasztalta magát és áttért a főkérdésre.

— Kedves Aranka, akar-e a feleségem lenni?

Kinos csend után Aranka megköszönte Zareczky megtisztelő ajánlatát.

Zareczky ur ideges lett.

— Kedves Aranka, akar-e a feleségem lenni? — erőszakoskodott ismételve a kérdést.

Aranka egy ideig kértelt, de mikor látta, hogy nem lehet már kibujni, Kovács urnak az asztalon levő fényképe felé küldve egy pillantást, azt mondta, hogy nem.

Nem!

Mintha villám sújtotta volna Zareczky urat, mintha egy világmozgató erő kidobta volna a naprendszerből, amelyben oly kényelmesen foglalta el helyét s most a világűr végtelenségében kóvályogna, olyan hatással volt Zareczky urra ez a nem.

Három betű, egyike a legrövidebb szavaknak s mégis olyan óriási jelentősége van. Ő egyedül mindig annyit jelent, mint az a rengeteg sok szó együtt, amelyet vele szembe állítunk. A tagadás szelleme bujt e kis szóba s meghiusit mindent, ami előtte van. A szavak tengerében olyan, mint egy szirt, a melykél minden hajó elszerencsétlenedik, s

voltában tultengő, akkor káros és veszedelmet rejtő. Ma még a kárát azok vallják, akikre az áremelkedést áthá- ríthatják; de talán nem nagy idő múlva más kárt jelenthet. Mikor lesz az, senkise jövendőlheti biztosra, de valaminek már eljött az ideje. Es ez: az óvatosság.

Tisza István igazságai.

— A képviselőház ülése. —

Fávirati tudósítás.

Budapest, szeptember 26.

A képviselőház mai ülésén sem került szóba a véderőjavaslat, de a technika csupán az ülés középső két óráját fogyasztotta el. Az ülés elején Berzeviczy Albert az elnöki szék- ből részvételtjes szavakkal szólott a francia hadiflottát ért katasztrófáról, azután pedig Ti- sza István gróf személyes kérdésben szállott szembe a Justh-párt egyik szónokával, kemény vágásokat osztva közben a párt politikájának is. Az ülés végén Mezőssy Bélának a horvát bánrt ért hírlapi támadások ügyében a minisz- terelnökhöz intézett interpellációja keltett ér- deklődést.

Elnök: Berzeviczy Albert.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

elnök a Ház általános helyeslése közepette megemlékezik a *Liberté* nevű francia hadih- jó pusztulásáról és felhatalmazást kér, hogy a francia kamara elnökének a Ház részvételt nyil- váníthassa.

A Ház így határoz.

Elnök bemutatja a beérkezett feliratokat, amelyeknek bizottsághoz való utasítására nézve az ellenzék névszerinti szavazásokat kér.

A névszerinti szavazásokat holnapra ha- lasztják.

Elnök jelenti, hogy engedélyt adott Mezőssy Béla képviselőnek arra, hogy a horvát bánrt ért hírlapi támadások ügyében sűrűs interpellációt terjesszen elő.

Napirend előtt szót kér Tisza István.

(Tisza és Esterházy.)

Tisza István gróf szavainak főremagyará- zása címén kér szót, hogy feleljen Esterházy Mibály gróf multkori ellene intézett támadá- sára. Kijelenti, hogy azt a mondatot, amelyet Esterházy ellene idézett, ő nem mondta soha. Ő Deák álláspontján áll és azt vallja, hogy a

szolgálati és vezérleti nyelvet ne bolygassuk, mert sokkal fontosabb, hogy a király és nem- zet közötti egyetértés meg ne zavartassék. (Él- jenzés jobbról.)

Polónyi Géza: Khinai vezénnyelv! (Zaj.)

Tisza István gróf: Más megjegyzésem nincs, csak az, hogy a gróf ur más alkalom- mal legyen ovatosabb és lekiismeretesebb. (Hé- lyeslés jobbról.) A csavarintást hagyja má- sokra, ő sokkal képzetebb, sem hogy erre szük- sége volna. (Helyeslés.)

Felkiáltások balról: Szép, hogy elismeri!

Tisza István: Személyes megjegyzést is kell tennem. Justh Gyula egy közbeszólás for- májában azt mondta, hogy én a nemzetisé- gekkel paktálók. Ezt tagadom. Sohasem kötöt- tem paktumot. En igenis békét akarok a nem- zeisegekkel. Meg akarom nekik magyarázni, hogy tévuton járnak, ha ellenünk izgatnak.

Polónyi Dezső: Frázis!

Tisza István: Én mindig erről akartam meggyőzni a románokat, de nyíltan és négy- szemközt mindig azt kötöttem ki, hogy fentar- tás nélkül fogadják el a magyar nemzeti ál- lameszmét. (Helyeslés.) Ezt a munkát folytatni is fogom. Ha ez a munkám nem talál helyes- lére egyeseknél, úgy e miatt majd megvissza- talodom. Azt azonban állítom, hogy épen annak nincs joga nekem szemrehányást tenni, aki Vlád Aurállal és Tomics Jásával szövetségelt. (Nagy zaj balról, taps jobbról.)

Felkiáltások: Ez nem igaz! Rágalmaz!

Farkas Pál: Vlád a Justh párti jelölttel automobilozott. (Nagy zaj.)

Tisza István: Aki olyan választóreformot ígér, amely a magyar nemzet érdekeivel szem- ben a nemzetiségek érdekeit mozdítja elő, az nem tehet nekem szemrehányást.

Mandorff Géza báró: Ez nem igaz!

Polónyi Dezső: Frázis!

Felkiáltás: Rágalmaz! (Nagy zaj.)

Elnök: Justh János képviselő urat rendre- utasítom!

Justh János: Miért? (Zaj.)

Lovassy Márton: Egy szót sem szólt.

Elnök: Azt hallottam, hogy valaki azt a kifejezést használta a szóokkal szemben, hogy rágalmaz. Azt a képviselő urat rendre utasítom.

Felkiáltások jobbról: Ki volt az?

Farkas Pál: Nem mer jelentkezni?

Eitner Zsigmond: Én mondtam.

Elnök: Eitner Zsigmond képviselő urat rendreutasítom. (Helyeslés.)

Tisza István: Csak ennyit akartam elmon- dani. (Leikes éljenzés, óriási tans a munka- paron. Az ellenzék viharosan hochol.)

(Esterházy válasza.)

Esterházy Mihály gróf: Nem volt elkészülve a Tisza István felszólalására s így nincs néla a

Tisza beszédje, a melyből szombati felszólalá- sában idézett. Legközelebb elhozza. Ami Tisza István tanácsait illeti, megnyugtathatja, hogy mindig gondolkozással fog cselekedni.

(Justhék és a nemzetiségiek.)

Batthyány Tivadar gróf engedelmet kér és kap, hogy Tisza nemzetiségi vádjaira feleljen. Justh majd megf. lel a személyi támadásokra. De arra, amit Tisza a Justh-párt választói pro- gramjáról és a szerb radikálisokkal való szö- vetkezéséről mondott, nyilatkozni akar.

Ertsey Péter: És az oláhokkal!

Sümei Vilmos: Azokkal önök paktáltak.

Batthyány Tivadar gróf: Ami a Vládokat illeti, én azt láttam, hogy azok a választáso- kon önöket támogatták! (Zaj. Ellenmondá- sok.) Utalok a törvényhatóságok most folyó gyűléseire, ahol a nemzetiségek önökkel sza- vaznák.

Farkas Pál: És Hunyadban?

Sümei Vilmos: Csanádban a románokkal kaptak többséget!

Batthyány Tivadar gróf: Ha Tisza babizo- nyítja, hogy Tomicsék nemzetellenes akciót folytatnak, akkor le fogja vonni ennek konzek- venciáit. De utal arra, hogy mennyire felsült Aehrenthal a szerb felségárulási pörével. Mink is a megértés politikáját követjük és együtt akarunk haladni azokkal, akik a hazának szin- tén jó polgárai. Ami a választójogi programot illeti, kijelenti, hogy szomorú volna, ha az ál- talános választói jog megakotása a nemzetre hátrányos volna.

(A „hazafiak” és a szerbek.)

Tisza István gróf: A büntetőtörvény parag- rafusaival talán nem lehet a szerb radikáli- sokra hazaárulást rábizonyítani, de bizonyos, hogy a hazafias együttműködésre sem nyujta- nak olyan garanciát, hogy hazafias magyar párt velük együtt mehetne. Ezek az urak a magyar állam elleni izgatással szerették politikai pozi- ciójukat a választójogi reform azért kell nekik, hogy szélesebb alapon és nagyobb súlyval folytathassák a maguk káros agitációját. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Ellenmondások balról.)

Batthyány Tivadar gróf: Igaz, hogy a vá- lasztói jog a nemzetiségeket is több erőhöz juttatja, de sokkal nagyobb mértékben erősíti a magyarságot. Biztosíthatja a tuloldalt, hogy ez a kérdés a munkapártot is meg fogja osztani. (Ellentmondások a jobboldalon. Tetzés balról.)

A Ház ezután áttért a napirendre s név- szerinti szavazással elvetett három ellenzéki el- lenindítványt.

Lukács László, a kereskedelmügyi minisz- térium ideiglenes vezetésével megbizott pénz- ügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be az

előtte az élet legborzalmasabb tragédiái ját- szódnak le.

Ezt mostanáig nem tudta Zareczky ur, az ő csekélységét ez a hatalmas Nem har- mine évig nem vette észre. S most is, ha nem erőszakoskodott és legénykedett volna Za- reczky ur, hanem félték maradt volna, a mint az hozzá illott, talán-élete végéig nem kellett volna megtudni az ő kis rendezett polgári el- méjének, hogy ki és mi az a Nem.

Zareczky ur felpattant a székről és a homlokához kapott. A szoba fergott vele és olyan gyorsan, hogy nem látszott valószínűnek, hogy az ajtót elér, ha egyenesen közeledik fe- léje. Ezért Zareczky ur a forgással ellenkező irányban haladva, a fal mellett igyekezett meg- közelíteni az ajtót. Ez sikerült is. Amikor künn volt, elkezdett szaladni, végig a folyosón, le a jó öreg meszelt csivalépesőn, ki az utcára. Még a kalapját is fenn hagyta. A sarkon a fűszeres előtt megállt. Kezét a szívére tette, amely ugy zakatolt, hogy Zareczky vékony kis oldalbordái majd kitörtök.

Egy kis szolgáló zavarta meg. A kalapját hozta. Szóttlanul fogta a kalapját s a fejébe vágta, persze fordítva. Megköszönni nem tudta, mert ha megszólalt volna, elsírta volna magát, annyira fojlogatta a torkát valami.

Megindult az egyik utcán. Eleinte nem látott semmit, de mikor két könygördült szeméből, látta, hogy a hivatala előtt megy el. Milyen kicsi volt előtte ebben a pillanat-

ban a főnöke s az egész adóhivatal. Érezte, hogy sokkal nagyobb urral állott most szemben.

Nagynehezen összezedte gondolatait. Azt mondta, hogy nem. Hogy nem akar a felesé- gem lenni. An azt hittem, hogy akar, úgy vi- selkedett. Vagy talán én nem jól figyeltem meg? Nem. Az a Kovács, bizonyosan az a Kovács.

Kiért a sétatérre. A lámpákat már meg- gyújtották, tolongott a sétáló tömege. Szédül- ten állott meg s nekitámaszkodott egy kerítés- nek. Vidám beszélgetés hangzott innen is, on- nan is. Kimondhatatlan irigységgel nézte. Teg- nap még milyen jó volt, vele sétáltam én is itt, és ma?

Majd hallgatta, hogy miről beszélnek az elmenők. Ha fiatallembert látott egy leány- nyal boldogan sétálni, kíváncsian nézett utána, vajjon ennek mikor fogják mondani, hogy nem.

Eleinte csodálkozott, hogy minden ugy van, mint máskor s került az emberek tekin- tetét, félt, hogy meglátják rajta azt, ami vele történt. Később megfélekedett önmagáról és megmerevedett szemmel nézett maga elé. Előtte hullámzott a tömeg s szemében csak színes tarkaságuk látszott. Nem gondolt semmire s úgy érezte, hogy a vállára mázsás súly ne- hezedik.

Lassan kiürült a sétatér, késő este lett, Zareczky is feleszmélt, végigsimította homlo- kát, egy nagyot sóhajtott s eszébe jutott újra Aranka és minden, ami történt.

Haza ment. Mint a leforrázott kutya a fal

mellett surrant fel a lépesőn. Szégyelte magát a falak előtt is, ezek látták elmenni tele ön- érzettel, bizakodással. Végre beért a szobájába, meggyújtotta a gyertyát és körülnézett, min- den a régi.

— Hát itt semmi és senki nem tud arról, ami történt? — kérdezte magában.

— Soha még ilyen feleletet nem kaptam. Az iskolás évek baj nélkül elmúltak. Szeren- esém volt, hivatalt is kaptam. A főnök ur meg volt elégedve velem, rendesen mentem előre. És most, mikor már azt hittem, hogy minden rendben fog menni, akkor épen Aranka állít meg! Mi történt volna, ha azt mondta volna, hogy igen. Erre a feltevére Zareczky szíve na- gyon kezdett dobogni, lélegzete elállt s kény- telen volt konstatálni, hogy az igennel szem- ben ép annyira készületlen lett volna, mint a nemmel szemben volt.

Érezte, hogy épen úgy kalap nélkül sza- ladt volna le az utcára s épen úgy álmatla- nul hanykolódnék ágyában, mint most. Gom- bolyagba összehuzódva, szívére szorított ököl- lel pislogott az ágyban Zareczky. A nagy megrázkódás erősen megviselte. Gápiesen is- méielte:

— Nem, nem, igen, nem.

Lassan elszundikált, majd felriadt s mi- előlt egészen elaludt, már nem tudta biztosan, hogy mit mondott Aranka; nemet-e, vagy igent, csak azt érezte még álmaiban is, hogy valami igen nagy dolog történt.

államvasutak alkalmazottai részére létesítendő lakóházakról.

Fél kettőkor került a sor Mezőssy sürgős interpellációjára.

Pusztit a kolera.

— Három új halott. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 26.

Nagyon komoly és nagyon fenyegető a kolera veszedelme, attól kell tartanunk, hogy Budapest a fekete halál torkába esik, mert két oldalról fogja körül a fővárost a gyilkoló járvány. Ujpest felől fenyeget közvetlenül a veszedelem, onnan hurcolódott be tegnap ismét a fertőzés, amely miatt mára nem lehetett Budapestet kolera mentesnek kijelenteni. Ma reggelre megölte az ázsiai kolera mérge Szádeczky Istvánné munkásasszonyt, akinek az albérlője használt párnacihát hozott be Ujpestről. Ujpesten, a Váci ut 36. és 38. számú tömeglakásul szolgáló házaiban tegnapelőtt óta halmozódottan történik koleras megbetegedés és a járványkórházban ma is két ember halt meg ázsiai koleraiban. A Budapesten, a Gellért kórházban meghalt Szádeczky Istvánnéval együtt mára három áldozata van a fekete halálnak.

A kolera pusztításáról ezek a táviratok szólnak:

A Gellért-kórház halottas kamrájában lílára vált teettel, holtan fekszik Szádeczky Istvánné munkásasszony, akit tegnap a Zápolya-utca 38. számú lakásáról vittek a járványkórházba. Szegény Szádeczkyknének volt egy munkanélküli való cseléd albérlője, aki a napokban Ujpesten járt és egy használt párnacihát hozott magával. Szinte kétségtelen, hogy ezen a révén hurcolódott be a fertőzés. Gondosan fertőtlenítették ugyan azokat, akik az asszonynyal érintkeztek, de az orvosi vizsgálat és Szádeczkykné megbetegedése előtt vigan ezéthurcolhatták az infekciót. Különösen fokozza a veszedelmet az, hogy Szádeczkykné cselédjének édes anyja gyümölcsárus asszony, akinél naponta száz és száz ember vásárol és az ő révén szétröpülhetett a fertőzés. Erre való tekintettel az orvosi körök fertőzöttnek tartják Budapest ötödik kerületét, amelyben Szádeczkykné környezete lakott és forgolódott. Azt hiszik, hogy a védekezés most már nagyon nehéz, annál is inkább, mert Ujpest közigazgatásilag nem tartozik Budapesthez és így a főváros, amikor rendkívüli intézkedésekre volna szükség, a maga hatáskörében keveset tehet. A főváros közbelépett a katonai hatóságoknál, hogy a kolera járványra való tekintettel az idén a póttartalékosok bevonulását bizonytalan időre elhalasszák.

Ujpesten mára ismét van két halottja az ázsiai kolera-nak: Latovicz Ágoston munkás és Niemez Mária, egy négyéves kisleány. A járványkórház kolera-barakja zsufolásig megtelt. Huszonnyolc koleras beteg fekszik ma reggel ott, akik közül többre ráborult már a halál árnyéka, utolsó perceket élik. Valamennyi beteg a legutolsó napokban került a kórházba, tehát győzedelmesen arat a Leiner-gyár körül a halál. Legújabb betegek a kolera-nak: Márczius Mihály, Sturm Viktória, Szabó János, Latovic Lujza, Latovic Ágnes, Latovic Károly, Latovic András, Latovic Boriska és Valenszky István, akiket mind a Váci-ut 36. és 38. szám alatti házban a legfélelmezből kolera-tanyáról vittek a járványkórházba. Eszméletlenül találtak tegnap este az Ujpesti ecetgyár mögötti szcmet-

dombon egy munkást, akiről megállapította az orvosi vizsgálat, hogy koleras. Most is eszméletlenül fekszik a járvány-kórházban. Ugyancsak tegnap este a Tavasz-utca 3. számú ház előtt összeesett Bognár Géza munkás. A tisztí orvos kolerasnak jelentette ki. Bevitték a járvány-kórházba, de a házat, amelyben lakott és hozzátartozóit eddig még nem fertőtlenítették.

Két és fél millió korona.

— Aradváros jövő évi költségvetése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23.

A város jövő esztendői költségelirányzatával ma kellett volna foglalkoznia a tanácsnak. Erre azonban még egyelőre nem került sor. A költségvetés, két tételtől eltekintve, teljesen készen várja a kritikussait, de az újabb diszpozíciók szerint csak a novemberi közgyűlésen terjeszti be a tanács tárgyalásra. Varjassy Lajos polgármester ma kijelentette munkatársunknak, hogy október 14-én szándékozik a tanácsossal együtt a főszámvevő tervezetével foglalkozni és közvetlenül utána hívja össze a hármas bizottságot ülésre. A törvény értelmében 15 napra kifüggesztendő az előirányzat és csak azután kerülhet a törvényhatóság elé és ezért csak a november 8-ikára egybehívandó közgyűlés foglalkozhatik a költségvetéssel, mely — előre elárulhatjuk — egyetlen egy új gondolatot, ötletet, tervet, vagy eszmét nem tartalmaz.

A szükségletek és bevételek végösszegei, mint említettük, még nincsenek véglegesen megállapítva, mert két igen fontos tétel nem áll eszidőszerint a főszámvevő rendelkezésére. Nem tudja még, hogy a most lezáródott adó-kivetésnek mi a számbeli eredménye. Hír szerint ötezer koronával több harmadosztályú adót kap az állam az aradiaktól, mint tavaly. Ez az egyik hiányzó adat. A másik fontos tétel, ami igen lényegesen befolyásolhatja a költségvetést, a kövezet alap szükséglete. A közgyűlés két hónappal ezelőtt terjesztette fel a kereskedelmi miniszter intenciói szerint átdolgozott utadó előirányzatot. Ha a miniszter jóváhagyja ezt, akkor csak 35 ezer korona deficitje lesz a kövezet-alapnak és ezt a városi háztartás fedezi, ha nem hagyja jóvá, akkor 45 ezer korona hiányt fedez póttadóval a város közönsége és ezért még egyetlen egy újabb kockakövet sem kap, mert a jövő évben sincs kövezési program.

Általánosságban szólva, tehát a jövő évi költségvetésről annyit megállapíthatunk, hogy a jövő évi szükségletek ismét emelkedésről tanuskodnak. Míg 1911. évben a városnak 2,455.000 koronába került a háztartása, addig a jövő évre 2,560.000 koronát kér a főszámvevő. Körülbelül 145 ezer koronás emelkedést az általános drágaság és a sok új beruházással indokolta a budget. Ezzel szemben a bevételek csak 36 ezer korona emelkedést mutatnak, mert míg 1911. évben 1561000 korona folyt be a városi pénztárba, a jövőre 1,597,000 korona bevételre lehet számítani. A kiadás magas szárnyalása mellett azonban, mint azt az Aradi Közlöny már hetekkel ezelőtt megírta, a városi póttadókulcsa alacsonyabb lesz. Valószínűleg 75-76 százalékban lesz megállapítható, de csak azért, mert az állami adó-alap ismét tetemesen növekedett. Körülbelül egymillió kétszázézer korona állami adót fizet Arad polgársága. E szerint a városi póttadó egy százaléka tizenkétezer korona. Ha a póttadó hetvenöt százalék lesz, akkor összesen kilencszázézer korona bevételi hiány fog a költségvetésben mutatkozni.

Az előirányzat a régi keretek között mozog és annak tételei között nem találunk új dolgot, sem irányítást a jövőre nézve. De erről nem a főszámvevő, hanem a tanács tehet, mert a város fejlesztése és ennek a fejlesztésnek munkaterve a tanács feladata.

A közgyűlés a költségvetés könnyebb tanulmányozása és áttekinthetősége céljából arra utasította a számvevőseget, hogy a számtengerben elszórt tételeket csoportosítva és összegezve és tárgyak szerint osztályozva a végösszegeket tegye szembetűnőbbé. Ez most megtörtént és így bárki egy pillanat alatt megtudhatja, mennyi szükséges a városi házak reparációjára, a rendőrség eltartására és a többi kiadások egyes válfajára. Lehetséges azonban, hogy a mennyire üdvösnek látszik ez, annyira káros lesz. Minthogy most a bizottsági tagok mindent kézhez kapnak, még annyi fáradságot sem fordítanak a harmadfél milliós előirányzat tanulmányozására, mint eddig.

TANÜGY.

Az aradi főreáliskola új igazgatója.

— Jancsovics Ferenc kinevezése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23.

A hivatalos lap mai számában közli, hogy a király Jancsovics Ferenc aradi főreáliskolai tanárt az aradi főreáliskola igazgatójává nevezte ki a VII. fizetési osztályba. A kinevezés nem jött váratlanul. Az Aradi Közlöny még a múlt hó derekán megírta megbízható helyről nyert hiradás alapján, hogy Jancsovics Ferencet terjesztette fel kinevezésre a kultuszminiszter. Az aradi főreáliskola új igazgatója már egy teljes éve vezette a reáliskolát, amelynek igazgatói teendőit Boros Vida nyugalomba vonulásával a múlt év júniusában vette át. A főigazgatói megbízás alapján teljesített igazgató-helyettesi működés azután fölöslegessé tette, hogy a közoktatási miniszter a végleges kinevezés előtt — mint más esetekben szokás — egy évi igazgatói megbízást adjon Jancsovicsnak.

A legfelsőbb kinevezés őszinte örömmel találkozik nemcsak tanügyi körökben, hanem általában Aradon is. Jancsovics Ferencben mindenki méltó utódját látja a kiválóan eredményes igazgatói működés után nyugalomba ment Boros Vidának. Másfél évtized óta tanít az aradi főreáliskolában Jancsovics Ferenc és ezt az időt hivatásának igazi szeretetével, az oktatását hallgató fiatalok mintaszerű, a szorosan vett tantárgyon túlterjedő nevelésével töltötte ki. Magyar és német nyelvet, továbbá filozófiát tanít az aradi diákoknak. Tudásában és módszerében hűséges követője mesterének Alexander Bernát egyetemi tanárnak, akinek nemcsak kedvelt tanítványa, hanem kitüntetett barátja is volt az egyetemen.

Aradi működése alatt úgy az iskolai, mint a társadalmi érintkezésben csak barátokat szerzett magának. Tanítványai szeretetét, kollégái igaz becsülését és minden ismerősének baráti tiszteletét nyerte el liberális gondolkozásával, megnyerő egyéniségével és nagy képzettségű tudásával. Igazgatóvá történt kinevezése tehát valóban osztatlan meglepéssel találkozik és azt a megnyugtató tudatot kelti, hogy az aradi főreáliskola vezetése továbbra is jó kezekben marad.

Panamás vádak a horvát bán ellen.

— Visszaélés a hivatalos hatalommal?
— Interpelláció a Házban. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 26.

Hetek óta cikksorozat jelenik meg egy fővárosi lapban, amely Tomasics horvát bán a legképtelenebb panamákkal, hivatalos hatalommal való erőszakos visszaélésekkel vádolta meg. És a horvát bán ezért nem indított sajtópört és nem vett magának elégtételt, holott a cikkek magánbecsületében is érzékenyen támadták őt.

Ezt tette ma szóvá a képviselőházban Mezőssy Béla volt földmívelési államtitkár és megkérdezte a kormányelnöktől, hajlandó-e vizsgálatot indítani a bán ellen?

Fél kettőkor nagy érdeklődés mellett következett Mezőssy Béla sürgős interpellációja a horvát bánról. Mezőssy Béla sajnálja, hogy a miniszterelnök nincs jelen, nem mintha tulságos fontosságot tulajdonítana felszólalásának, hanem mert tudja, hogy Khuen gróf jól ismeri a horvát ügyeket és tőle várna megnyugtató választ.

Nemcsak budapesti lapokban, hanem a külföldön is súlyos vádak emeltek. Nem akar a dologba politikai szempontokat keverni, de nem lehet nézeteltérés abban, hogy egy köztisztviselő jó hírnevének, tisztességének minden gyanu felett kell állania. A bán — a vádak szerint anyagi előnyöket szerzett pozíciója kihasználásával. Tomasics ellen a Pesti Hirlap nagyon súlyos vádak emelt, amelyek visszahatnak a magyar kormányra is a bán méltósággal való kapcsolata révén. Khuen-Héderváry gróf ellen, aki pedig volt horvát bán és eliene sokszor támadt felzudulás, soha ilyen vádak nem merültek fel. Azért kívánosi, hogy a miniszterelnök összeegyeztethetőnek tartja e, hogy az a köztisztviselő, aki fizetést és reprezentációs pénzeket szed az állampénztárból, három-négy banknál mint igazgatósági tag évi 30—40 ezer koronát szerez.

A lapokban felsorolt vádakra nem terjeszkedik ki részletesen. Ő csak a hivatali tisztesség kérdését hangsúlyozza s ez a tisztesség Horvátországban sem lehet más, mint Magyarországon. Fokozatai sincsenek. Amit Khuen bánkorában nem tartott volna tisztességesnek, azt Tomasics sem követheti el. Szemére vetik Tomasicsnak, hogy iparvállalatoknál érdekeltségeket vállalt, s kinevezéseknél durván protegálta rokonait. Egész osomó más vádat is hangoztatnak. Vagy igazak ezek a vádak, s akkor Tomasicsnak takaródnia kell a közéletből...

Fráter Loránd: Bal fals...

Közbeiktatások: Takarodjék!

Mezőssy: Vagy nem igazak s akkor sajtóbírószág elé kell vinni őket. Tények elől nem lehet elbujni strucc módjára. Horvátországnak páratlan, korrekt közigazgatás kell, ez aztán nemcsak enyhíti majd a két ország differenciáit, hanem el is tünteti. Tomasics a tisztviselőkre ráparancsolt, hogy a kezelésükre bizott közpénzeket az ő bankjában helyezték el. Hihetetlen korrupció! Mezőssy Béla nem hiszi, hogy olyan tulságosan kifejlődött volna a bán közgazdasági érteke, hogy áthidalhatatlan ür tártongana, amely kizárná az elintézését. Előterjeszti interpellációját:

Összeegyeztethetőnek tartja e a miniszterelnök a bán méltósággal, hogy a bán állását arra használta föl, hogy magának és családjának tagjainak anyagi előnyöket szerezzen? Nem tartja-e szükségesnek, hogy a bán sajtóbírószág elé terelje az ügyet és ezen a réven tisztázza magát a vádak alól.

Félhivatalosan jelentik: Jól informált körökből úgy értesülünk, hogy a horvát országgyűlési képviselők klubja legközelebb állást fog foglalni a Tomasics dr. horvát bán ellen a kép-

viselőházban az ellenzék részéről indított támadások ellen. A bán hívei részéről ma ez iránt Pejacsevics grófhoz, a klub elnökéhez megkezeséssel fordultak.

A felrobbant csatahajó négy száz halottja.

Részletek a franciaországi katasztrófáról.

Távirati tudósítás.

A ad, szeptember 26.

Egyre megdöbbentőbb részleteket kapunk arról a rettenetes robbanásról, amely tegnap történt a touloni kikötőben és elpusztította a Liberté hajót, megromgált több más hajót és több száz ember életét kioltotta. Tegnap még azt a jelentést kaptuk, hogy az áldozatok száma körülbelül háromszáz, ma már azt jelentik, hogy a katasztrófa négy száz embert ölt meg. A részvét általános Franciaország iránt. Ma a képviselőház ülésének határozatából Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke, megleghangu részvétáviratot küldött a francia kamara elnökének.

A magyar parlament részvéte.

Berzeviczy beszéde a következő:

— Azt hiszem, a t. képviselőház érzelmeinek felelek meg, midőn mai ülésében megemlékezem arról a súlyos katasztrófáról, mely a francia köztársaságnak nemcsak egy hadihajóját semmisítette meg, hanem számos viruló életet is vitt korai sírba. Az ott elpusztult harcosok bizonyára nem érdemelték meg, hogy a hazának szánt és szigorú kötelességteljesítésben kockára tett életük ily végzetes véletlen vagy bűnös mulasztás által előidézett baleset áldozatává legyen. Az egész művelt világ ószinte részvéttel fordul e hirre a nemes francia nemzet felé s a t. Ház bizonyára helyeselni fogja, hogy a mi érzelmeinknek is kifejezést adjunk a francia képviselőkamara elnökéhez intézendő távirat útján.

A francia szövegü kondeleáló távirat magyar fordításban így hangzik:

Brisson Henriknek, a kamara elnökének Páris Palais Bourbon. Az a nagy katasztrófa, amely Toulonban oly végzetes szerencsétlenséggel sújtotta Franciaországot, mélyen meghatotta a magyar országgyűlés képviselőházát, amelynek határozata alapján, mint a Ház elnöke kérem, hogy a kamara előtt tolmácsolja a képviselőház tiszteletteljes részvétét és meleg barátságát. Berzeviczy.

Mennyi a kár?

Páris, szeptember 26. A Liberté robbanása következtében a kikötő kőburkolata, valamint a rakodópart mentén lévő házak szintén megromgálódtak. Mindjobban megerősödik az a nézet, hogy az egész második hajóraj annyira megsérült, hogy legalább a jelen pillanatban teljesen harcképtelen lenne. A Republic hajó hat méter széles és három méter magas léket kapott. A hajó hátsó részében lévő tiszti kabinok teljesen elpusztultak, mintha magán a Republic hajón történt volna a robbanás. Azonkívül a Justice, a Demokratie és a Verite hajók is erősen megsérültek.

A katasztrófa oka.

Berlin, szeptember 26. A Liberté páncélos hajón történt robbanás okairól a következő részleteket jelentik: A francia haditengerészet néhány évvel ezelőtt egy újfajta puszkapor beszerzését határozta el. Kevéssel a puszkapor beszerzése után több hadihajó fedélzetén robbanások történtek, mire a tengerészeti miniszterium bizottságot küldött ki annak megállapítására, hogy a puszkapor magától való meggyulladásának elhárítására nem volna-e szük-

séges a puszkapor gyártásának módját megváltoztatni, vagy esetleg más puszkaport beszerezni. A bizottság akkor a puszkapor föl-találója ellen döntött és ezt a határozatát valamennyi illetékes tényező elfogadta. Erre egy másfajta puszkapor használatát határozták el. Ezt a puszkaport a hadügyminiszterium gyártja, de a tengerészet mindezeideig nem kapott belőle. Maga Delcassé tengerészeti miniszter is kijelentette állítólag, hogy ebben a dologban a tengerészeti miniszterium tehetetlen. Még szenzációsabb eunél a Liberté egyik életben maradt tisztjének nyilatkozata, amelyet a Figaro mai számában közöl. A tengerésztiszt szerint a tűz a Liberté fedélzetén már órákkal előbb kitört, de érthetetlen okból nem alarmirozták a legénységet. Egyedül az őrség volt elfoglalva a tűz lokalizálásával, míg a legénység többi része aludt. A mikor azután az első robbanás történt, riadó jelet adtak. A legénységet borzasztó rémület fogta el és valamennyien a tengerbe ugrottak s csaknem elérték már a mentőcsónakokat. Ekkor azonban kényszerítették őket arra, hogy visszatérjenek a fedélzetre. Néhány perccel később gyors egymásutánban bekövetkeztek a robbanások. Szenzációs a tengerésztisztnek az a kijelentése is, hogy azt a rendeletet, hogy a puszkaporos kamrákat viz alá merítsék, nem lehetett végrehajtani, mert a gépezet el volt romolva. A tengerészeti minisztérium szigorú vizsgálatot indított meg.

A könyező miniszter.

Mikor a lapok tudósítói tegnap délután megjelentek Delcassé tengerészeti miniszter előtt, a miniszter könyözve fogadta őket és így nyilatkozott:

— Még nem tudok részleteket arról a katasztrófáról, mely Franciaországot érte. Valószínű, hogy a szerencsétlenség oka a lőpor volt, de a Jóna katasztrófája után a tengerészeti minisztérium azt a szigorú rendeletet adta ki, hogy a páncélos hajókon csak új és gondosan őrzött lőpor tartható. A Liberté lőporanyagát is csak nemrég vizsgálták felül és Belue admirális szeptember 16-án kijelentette, hogy a felülvizsgálat semmi kifogásolni valót nem talált és a hajón kizártnak látszik olyan szerencsétlenség, a milyen a Jénán történt. Nekünk azonban nem szabad elhagynunk magunkat, gyászunkban is tovább kell dolgozunk. A francia haditengerészet és annak főnöke továbbra is megteszik kötelességüket.

Szemtanuk a katasztrófáról.

A Liberté egyik menekült matróza ezeket mondta a szerencsétlenségről:

— Álunkból riasztott föl az első robbanás. Parancsnokunk Joubert másodkapitány volt, aki Jaurés kapitánynak, a szocialista vezér testvérenek távollétében vitte a parancsnokságot. Megnyugtatótt bennünket, hogy ne hagyjuk el a hajót, sem a tisztek, sem a legénység nincs veszedelemben. Azt azonban megengedte, hogy az oltási munkálatoknál nélkülözhető tisztek és matrózok a partra szállhassanak. Így hagytam el én is a hajót, de alig érte a lábam a szárazföldet, hatalmas újabb dördülést hallottam, mely elsüllyesztette a hajót. Ez mintegy tíz perccel az első robbanás után lehetett. Mikor a füstfelhők eloszlottak, a hajónak egy kis része állott ki a vízből.

A Justice egyik matróza így mondja el a szerencsétlenséget:

— Hajónkon, mely a Liberté közelében volt kikötve, épen jelet kaptunk az ébredésre. Kimentünk a fedélzetre és láttuk, hogy a Liberté tüzet jelez. Néhány pillanat múlva lángokat láttunk a Liberté ablakaiban. Minden hajó,

mely a kikötőben volt, mentőcsónakot küldött. Egyszerre hatalmas robbanás reszkettette meg a levegőt. Az óriási füsttől eleinte semmit sem láttunk. Vastag fekete füst borította az egész kikötőt s mikor ez lassan eloszlott, már csak a Liberté romjait láttuk. Vasdarabok hullottak a levegőben és megsértették a többi hajót is. A hullámok hajórészeket sodortok egyik helyről a másikra és több mentőcsónakot is elpusztítottak. A Democratie mentőcsónakát egy hatalmas vasdarab elsüllyesztette és a benne ülők mind a vízbe fulladtak.

Hány halott van?

A Liberté helyettes kapitánya, Joubert, a robbanás áldozata lett. Holttestét ugyan még nem találták meg, de biztos, hogy a második robbanás őt is elpusztította. A Liberté egyik vasalkatrészén tizenöt holttestet találtak.

Egy Leon Gambetta nevű tisztet a hulló vasdarabok olték meg. Besson hadnagy, Besson admirális fia, súlyosan megsérült. Mathieu hadnagy két páncéldarab közé szorult, de csodálatos módon megmenekült. Két kadétnek és a hajó első gépészének holttestét tegnap délután találták meg. A mentési munkálatoznál a szomszéd hajó több matróza súlyosan megsérült, néhányan pedig a vízbe fulladtak. Ma forra reggel, mikor a legénységet összehívták, 751 emberből 474 jelentkezett. Hiányzott tehát 277 ember, ezek közül sok tiszt és maga a másodkapitány. A halottak száma azonban ennél nagyobb, mert azokban a mentőcsónakokban, melyeket a szomszédos hajók küldtek, több ember pusztult el. Valószínű, hogy a halottak száma meghaladja a háromszázat. Ezenkívül egy a Libertének, mint a többi hajónak több matróza megsebesült. Tegnap éjszaka 11 órakor 26 súlyosan sebesültet találtak az egyik mentőcsónakban.

Politikai érdekességek.

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 26.

Törvényjavaslat a vasutások lakóházairól.

Lukács László pénzügyminiszter a kereskedelmi minisztérium nevében a képviselőház mai ülésén törvényjavaslatot terjesztett be az államvasuti alkalmazottak számára építendő lakóháztelepről. A törvényjavaslatot előzetes tárgyalás végett a bizottságokhoz utasította a Ház. A javaslat szerint az államvasutak istván-telki főműhelye mellett harminc épületben százhusz lakást építenének az államvasuti munkások számára, ezenkívül egy iskolát és egy kisdédvő-intézetet is. A telep költségeit a javaslat 2,300.000 koronában irányozza elő, ezt az összeget az államvasutak nyugdíjpénztárától három százalékos kamatozás mellett negyven évi törlesztésre kölcsön vennék.

Az új hadügyminiszter esküje.

Bécsből jelentik, hogy éfelsége ma délelőtt fogadta Aussenberg lovag hadügyminiszter, gyalogsági tábornok esküjét.

Uj tárgyalás az argentinai husról.

Az argentinai hus ügyében folyó tárgyalásokban fordulat történt ma. Az osztrák szakszervezetek ma váratlanul megjelentek Budapesten, hogy az argentinai hus behozatalára vonatkozó tárgyalásokat holnap újra megkezdjék. Mint beavatott forrásból értesülünk, a bécsi tárgyalásokról naponként jegyzőkönyvet vettek fel, melyek mindegyikét egy a magyar, mint az osztrák referensek külön-külön aláírták. Ez az eset praecedens nélküli, mert eddig hasonló tárgyalásokról csak az eredményt vették jegyzőkönyvbe s így a megbízottak csak egy jegyzőkönyvet írtak alá. A beavatottak szerint a kérdés a megoldáshoz közeledik, s különösen kedvezően áll az ügy a Magyarország által követelt kompenzációkat illetőleg.

Izgalmas városi közgyűlés.

Kolozsvárról jelentik: Ma folytatták a városi közgyűlést, amelyen Versec városnak másik két átiratát: a katonai javaslatok ellen szólót és az általános választói jogot követelőt tárgyalták. Apáthy István zajos jelenetek közben támadta és gyalázta a kormányt, mire többen inzultálni akarták, úgy hogy az ülést föl kellett függeszteni. Hosszabb szünet után folytatták a közgyűlést, amely azután a verseci átiratokat 28 szóval 22 ellen levette a napirendről.

A primadonna már nem háztulajdonos.

— Kormos Ilonka és az öreg báró. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, szeptember 25.

Az *Ingtalanok forgalma* címet viselő rovat igazán nem tartozik a lapok érdekességei közé. A szorgalmas és valószínűleg unatkozó böngésző azonban a bérkaszányák és telkek adás-vételében is találhat érdekességet néha néha. Az elmúlt heti budapesti ingatlan forgalom példának okáért olyan érdekességgel szolgált, amely (legalább is színházi körökben) szenzációnak is beillik. Az indiszkrét rovat ugyanis azt árulja el, hogy az egyetlen primadonna, akinek Budapesten emeletes bérpalotája volt, megszűnt háztulajdonosnő lenni.

A pesti és Pesten élő kisebb-nagyobb operettszínészek között voltak automebiltulajdonosok, földbirtokosok, olyanok, akik egy egy bájos falusi nyaralót mondhattak magukénak, de pesti háztulajdonosnő csak Kormos Ilonka volt. És ez a házi rang nevezetesebbé tette a primadonnát, mint színpadi sikerei. A fiatal énekesnő Pécsen, majd Miskolcon aratta a vidéki primadonnák babérait és némi meglepetést keltett, amikor az elmúlt ezini szezon elején Beöthy László, a Király Színházhoz szerződött szubrett énekesnőnek magas gázsival.

A beavatottak arról beszéltek, hogy Kormos Ilonka ezt a szerződést is tulajdonképpen a háromemeletes bérházának köszönheti, avagy talán inkább annak a jóbarátjának, akinek a házat is köszönheti. A kis vidéki primadonna még Miskolcon meleg barátságot kötött egy előkelő és előkelőségével egyenlő mértékben vagyonos urral. A művésznek barátja, aki hétágu koronával ékesíthette a zseb-kendőjét és egyéb fehérneműit, bőkezűen honorálta Kormos Ilonka jóindulatát és csakhamar legendás híre terjedt színészi körökben annak a fényűzésnek, mesés pompának, amelyet a fiatal színésznő kifejtett. Csodás ékszerek, fejedelmi toalettek, mindig újabb betétekkel szaporodó takarékkönyvecske beszélt egy öreg báró bőkezűségéről és mindennek a koronája az a budapesti bérpalota volt, amelyet a báró a múlt évben íratott Kormos Ilonka nevére — természetesen gavallérosan: formális adás-vétel köntösében. Miskolcon minden előadásán ott ült az első földszinti páholyban az előkelő jóbarát és az obligát virágzuhatókon kívül valóságos primadonnaháborukat, diaktüntetések rendezett kedvence érdekében. A primadonna utolsó vágya is teljesült, amikor a Király-színházhoz kapott szerződést.

A regény idáig vidáman folyt, de azután szomorú mederbe csapott át. Kormos Ilonkának a fővárosban nem voltak sikerei és fényes szerződését is hamarosan felbontotta Beöthy László. A bőkezű barát kezdett visszavonulni, nem mutatkozott szíve hölgyével és nem támogatta olyan bőkezűen, mint annakelőtte. A végső akkordok pedig most hangzottak el a nevezetes szerelmi ügyben. Az *ingatlanok forgalma* című rovatban olvasható, hogy a barát a nevezetes fővárosi házat, az Aradi utcában visszaszerezte magának és Kormos Ilonka nem fővárosi művész és nem fővárosi háztulajdonosnő többé.

Urileányok halálos pisztolypárbaja.

— A szerelem három áldozata. —

Távirati tudósítás.

Cetinje, szeptember 26.

Rendkívül érdekes szerelmi drámáról ad hirt egy cetinjei távirat. Két fiatal danilogradi urileány pisztolypárbajt vívott egy fiatal katonatiszt miatt, akibe mindketten szerelmesek voltak. A párbajnak borzalmas kimenetele volt, mindkét leány belehalt sérüléseibe.

A különös szenzáció szereplői Brigdanovics Vera és Maradics Száva, az egyik egy danilogradi őrnagy, a másik egy ezredes gyermeke. A két fiatal leány, akik csak nemrég kerültek ki egy bécsi nevelő-intézetből, gyermekkoruk óta jó barátok voltak. Mind a ketten túleagosan hajlottak a romantikára és ez a lelki hasonlóság valósággal egybeforrasztotta a két bakfiat, akik különben az egész tisztikár legszebb lányai voltak. A kitűnő viszonyt azonban hamarosan felforgatta egy fiatal katonatiszt a huszonhat éves Heraky Mirkó Nikita montenegrói király egyik szárnysegéde. A daliás katonatisztbe mind a két leány halálosan beleszeretett. Ennek következtében, bár továbbra is érintkeztek, nagyon elhidegült közöttük a viszony. Egyikük se akart lemondani szerelméről s azért elhatározták, hogy a sorsra bízzák a probléma eldöntését. Elhatározták, hogy pisztolypárbajt vívnak s aki életben marad, az legyen boldog a szeretett férfiával.

A leányok sötét tervüket természetesen a legnagyobb titokban tartották. Otthon ellopták apjuk szolgálati fegyverét és egy kis erdei tisztáson a legnagyobb titokban tanuk nélkül meg is tartották a párbajt életre-halálra. Körülbelül nyolc-tíz lépésnyire állottak fel egymástól. Az egyik leány számolt:

— Egy kettő, három.

A következő pillanatban közvetlen egymás után két lövés dördült el és mindkét leány találva bukott a földre. Az egyik, Brigdanovics Vera azonnal meghalt. A másik csak elhaló hangon tudott segítségért kiáltani, aztán ő is elvesztette eszméletét.

A lövések zajára a környékről néhányan a borzalmas párbaj színhelyére siettek és ápolás alá vették a súlyosan sebesült Maradics Szávát. Hazavitték szülei lakására, ahol az orvosok vették kezelés alá. Minden eszközt megpróbáltak, hogy öntudatra hozzák, de hiába. A leány öntudatlan deliriumában folytonosan csak egy nevet kiáltozott:

— Heraky, Heraky jöjjön, segítsen...

A szerencsétlen leány szülei értelmetlenül állottak a beteg ágya körül, majd később elküldtek a szárnysegédért, hogy fényt derítsen a titokzatos ügyre. A leány apja azonnal el-sietett Heraky lakására, ahol azonban újabb borzalmas meglepetés érte: A szárnysegéd hatalmas vértócsában átlőtt halántékkal halva feküdt ágyán. Asztalán egy levél hevert, amelyet egy bizalmas barátjához címzett és amely az egész titoknak magyarázatául szolgál.

A fiatal szárnysegéd halálosan szerelmes volt az egyik párbajozó leány Brigdanovics Vera nővértbe, egy kedves bajtársának a feleségébe. Heraky szenvedélyesen udvarolt is az asszonynak, de eredménytelenül. A fiatalasszony a legerélyesebben visszautasította közeledését, s ezért dobta el magától az életet. Arról azonban, hogy a két fiatal leány szerelmes belé, fogalma sem volt.

A hihetetlenül hangzó eset természetesen érthető izgalmat kelt nemcsak Danilogradban, hanem egész Montenegróban.

Háborus készülődés Olasz- és Törökország között.

— Általános fegyverkezés. —

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 26.

A tripoliszi expedíciónak már halotta is van. Firenzébe induló csapatok ellen tüntetett az olasz tömeg, összeütközés támadt s a karabinierik golyója az egyik tüntetőt megölte. A küzködő nép sorából esett el egy harcos, akinek nem kell a háboru, a kalandos gyarmathódítás s most csak az a kérdés, vajon az ilyen halottak százai, vagy ezrei megakadályozhatnák-e a tripoliszi vállalkozást, amelyet az olasz nacionalista politika olyan vészes komolysággal készít elő. Óriási az izgalom Törökországban és Itáliában egyformán. Az olasz fegyverkezés lázasan tart. Rómában mindenáron elhatározták, hogyha a marokkói tiszteletből nem jutott haszon, ezért Afrikában föltétlenül kárpótlás jár. És anynyi kétségtelen, hogy ha a nagyhatalmak nem állítják meg Olaszországot, akkor hadierőjének, flottájának túlsúlyával föltétlenül megszerezheti Tripoliszt. Anglia és Franciaország nem is tiltakozik nagyon, s a portának csak Németország és Ausztria-Magyarország beavatkozásában van minden reménye. Már dolgozik is a diplomácia, de lesz-e eredménye, az kétséges. A tripoliszi bonyodalom talán sokkal tüzeesebb veszedelmet rejt magában Európára, mint az immár teljesen elcsendesedett marokkói kérdés.

Táviratunk ezt mondják a háborus bonyodalomról:

Az olasz jegyzék és a hatalmak

Róma, szeptember 26. Diplomáciai körökben a következőket tudják Olaszországnak a portához intézett jegyzékéről: Olaszország konstantinápolyi nagykövete tegnap adta át kormányának a jegyzékét a portának. Ebben a jegyzékben az olasz kormány összefoglalta azokat a követeléseket, melyeket gazdasági téren követel Tripoliszban. Így követeli elsősorban a tripoliszi külkereskedelem ellenőrzési jogát és ezzel kapcsolatban igazságszolgáltatási privilégiumát. A jegyzék befejezésében utal az olasz kormány arra, hogy a török tiszték és papok állandóan izgatják a tripoliszi benszülötteket az olaszok ellen. Ha ez az izgatás meg nem szűnik, akkor az olasz kormány kénytelen lesz hadihajókat és csapatokat küldeni Tripoliszba. Hogy milyen fogadtatásban lesz része a jegyzéknek Konstantinápolyban, az bizonytalan, de olasz diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a török kormány végül mégis engedni fog.

Ami a nagyhatalmak magatartását illeti, itt elsősorban azt hangsúlyozzák, hogy Olaszország már évek óta tudatta Franciaországgal és Angolországgal tripoliszi aspirációit. E két nagyhatalom szerződéses hozzájárulását adta Olaszország tripoliszi akciójához, és később Ausztria-Magyarország is megadta ezt a hozzájárulást. Olaszország berlini és bécsi nagykövete szombaton értesítette Németországot és Ausztria-Magyarországot Tripoliszban teendő lépéseiről.

Bécs, szeptember 26. Beavatott helyen úgy vélik, hogy a helyzet nem változik gyorsan. Most ugyanis Törökországon a sor, hogy válaszoljon Olaszországnak arra a jegyzékére, mely tegnap érkezett a portához és amelyet egyes helyeken már ultimátumnak tekintenek. Erről a jegyzékről értesítést kapott már a berlini és bécsi külügyminisztérium is, de az a hír, mintha Németország és Ausztria-Magyarország már interveniáltak volna Konstantinápolyban, nem nyert megerősítést. Mindkét külügyminiszte-

riumban az a vélemény, hogy bár a helyzet igen komoly, háborura még sem kerül a dolog, mert Törökország végül is épen úgy engedni fog Tripolisz kérdésében, mint a hogy engedett Bosznia-Hercegovina ügyében is.

Berlin, szeptember 26. A berlini külügyminisztériumban komolynak tartják a helyzetet, bár azt hiszik, hogy háborura nem kerül a sor. Főképpen attól félnek, hogy a helyzetet a balkáni népek magatartása is komplikálni fogja. Ha a balkáni népek látni fogják, hogy Törökország erejét leköti az olasz támadás, felébred bátorságuk és fenyegetőleg lépnek fel Törökországgal szemben. Így elsősorban biztosra veszik, hogy ha Törökország és Olaszország között háborura kerülne a sor, Görögország azonnal rátenné a kezét Krétára és Bulgária sem maradna tétlenül.

Köln, szeptember 26. A Kölnische Zeitung Rómából arról értesül, hogy a török diplomáciai ügyvivőnek San Giuliano márkai külügyminiszterrel tegnap folytatott beszélgetése során a márkai kifejezést adott azon óhájának, hogy a függő vitás kérdést a hagyományos barátságos uton intézzék el. Olaszország természetesen nem adhatja föl igényeit, de teljesen kész a békés megoldás érdekében tárgyalni.

Lemond a szultán?

Konstantinápoly, szeptember 26. Ma délutánra rendkívüli minisztertanácsot hívtak össze a tripoliszi kérdés miatt. Diplomáciai körökben ebből azt következtetik, hogy Olaszország ultimátuma már megérkezett Konstantinápolyba. Ezzel szemben hangsúlyozzák azt, hogy eddig semmi olyan incidens nem történt, amely háborura adna okot. Ha ilyen incidens a közel jövőben mégis előfordulna, azon sem lehetne csodálkozni, mert Olaszország magatartása olyan felháborodást kellett ugy Törökországban, mint a tripoliszi benszülöttek között, a melyre hasonló esetben még nem volt példa. Hír szerint V. Mohamed szultán a nagyvezir előtt a következő kijelentést tette:

— Ha Olaszország megsérti a nemzetközi jogot és rablók módjára Tripoliszba tör, akkor én le fogok mondani.

Titkolt hadikészülődések.

Páris, szeptember 26. Az olasz kormány semmit sem árult el azokból a katonai intézkedésekből, melyeket Tripolisz miatt tesz. A cenzura erősen működik és a hadihajók mozdulatairól semmi hírt sem szabad közölni. Annyi bizonyos, hogy a tengerészeti minisztérium az összes felhasználható hajóknak parancsat adott, hogy minden pillanatban készen álljanak és több mint negyven gőzöst szerzett be arra a célra, hogy az élelmi szereket és a kórházi eszközöket Tripoliszba vigyék.

Konstantinápolyból jelentik: A Galilei olasz állomáshajó, amely már utnak indult Pireuszba, hogy az új konstantinápolyi olasz nagykövetet ide szállítsa, újabb parancs értelmében Tarrentbe ment. Ez azt jelenti, hogy az olasz nagykövetnek október 6-ra kitűzött érkezése halasztást fog szenvedni.

Messzina, szeptember 26. Ravell ellentengernagy tegnap ide érkezett és a Garibaldi hajóra huzatta föl a zászlaját. Híre jár, hogy a csapatok legnagyobb részét Messzinában fogják koncentrálni. Marini hadtestparancsnok az itteni helyőrség fölött szemlét tartott. A Feruggi és Varese hadihajók tegnap befejezték hadifelszerelésüket, a Róma hadihajó, amelyet Speziából várnak ide, valószínűen már teljes felszereléssel fog megérkezni. Augusztus kikötésében ezer tonna szén van főlhalmozva a hadihajók számára. Tengerészeti körökben híre

jár, hogy a Tripoliszba szánt csapatok és hadihajók összevonása után az olasz diplomácia vakmerő lépésre fogja magát elszánni. Az Altore Pizana páncélos hajó akkor Brindizibe fog menni, ahol a földézetére veszi az abruzzói herceget az összes csapatok leendő főparancsnokát.

Konstantinápoly, szeptember 26. A helyzet békésebb fölfogása ellenére a porta serényen folytatja a hadikészülődéseket. Egy ad hoc alakított katonai bizottság egy gyalogos hadosztály és két gyorstüzélszázad elküldését, valamint tizenkétezer Mauzer-fegyver küldését javasolja a benszülött milícia számára. Erre a célra a rendelkezésre álló gőzösök fölhasználását, szükség esetén külföldi kereskedelmi gőzösök lefoglalását is ajánlja. A javaslatokról a legközelebbi minisztertanács fog dönteni, de addig is tizenkét gyorstüzélszázadot küldenek Tripoliszba. A legfőbb kérdés most az, hogy vajon Olaszország nem fogja-e megakadályozni a török csapatok és szállítmányok partraszállítását.

Berlin, szeptember 26. A Vossische Zeitung-nak jelentik Belgrádból: A görög kormány bizalmasan a belgrádi és szófiai kormányhoz fordult egy bizonyos körülmények között esetleges szükségessé válható közös eljárás dolgában Törökország ellen. Az erre vonatkozó eszmecsere folyamatban van.

Mindkét fél békét akar.

Bécs, szeptember 26. A Neues Wiener Tagblatt-nak jelentik Berlinből: Miként biztos forrásból jelentik, a török szultán és a nagyvezir tegnap kihallgatáson fogadta Marshal báró nemet nagykövetet. Ugy a szultán, mint a nagyvezir biztosította a nagykövetet, hogy a tripoliszi kérdést békés megoldáshoz fogják juttatni.

Berlin, szeptember 26. A Deutsche Tageszeitung-nak jelentik Rómából: A török nagykövetség tanácsosa tegnap beszélgetést folytatott a külügyminiszterrel, aki részletesen tájékoztatta a török ügyvivőt Olaszországnak Marokkó-illető terveiről. A tanácskozás után a miniszter-kijelentette, hogy Olaszország bizton reméli, hogy Törökország el fogja ismerni Olaszországnak Tripoliszra vonatkozó követeléseinek szükségességét.

Berlin, szeptember 26. A Tageblatt konstantinápolyi levelezőjének értesülése szerint az új olasz nagykövet a török kormánynak átadandó jegyzékében Olaszország számára protektorátust fog követelni Tripoliszban. A jegyzék ultimátum jellegű lesz. Hivatalos olasz körökben még mindig bizton remélik, hogy a főnálló nehézségeket sikerül majd békésen elintézni.

Konstantinápoly, szeptember 26. Az olasz nagykövetség kijelenti, hogy az olasz kereskedelmi hajókat nem a kormány rendeletére hívták vissza, hanem az illető hajózársaságok igazgatóságai, amelyek el akarják kerülni azt, hogy esetleg kellemetlen incidensek zavarják meg a diplomáciai tárgyalásokat. A diplomáciai tárgyalás Garoni nagykövetnek Konstantinápolyba való érkezése után, október 4-én, két-ségkívül normálisan fog lefolyni.

Háborus izgalom a tőzsdéken.

Berlin, szeptember 26. A Vossische Zeitung-jelenti: A tőzsdére és a pénzpiacra igen komoly idők várnak. Alig csillapult le az izgalom a marokkói kérdés miatt, felmerült Tripolisz ügye, mely a legjobb esetben is pár heti bizonytalanság elé állítja a tőzsdéket. A német tőke ugy Törökországban, mint Olaszországban számos vállalatnál van erősen érdekelve és minden konfliktust megérez. A török

sorsjegyek és értékek már a tegnapi tőzsdén is erősen estek. Ennek hatása meglátszott Bécsben is, ahol pedig aránylag nyugodtan fogadták Olaszország akcióját. A konstantinápolyi tőzsde tegnap délután az ünnep dacára is nyitva volt és egy párisi távirat, mely Olaszország hadikészülődéseiről számolt be, leirhatatlan pánikot keltett.

Városi hivatalnokok titkos gyűlése.

— Küldöttség a polgármesterhez. — Megtagadott délutáni munka. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 26.

Ma délután titkos ülésre jöttek össze Arad város adóügyosztályának tisztviselői. Ritka eset, hogy városi tisztviselők ülésezzenek és ott egyhangú határozatot hozzanak. Mikor a fizetésrendezés első tervezete elkészült és nyilvánosságra került, igaz elkeseredést támasztottak annak igazságtalanságai. A tisztviselők ülést hívtak össze, hogy ott sérelmeiket megbeszéljék és az ülés botrányba fulladt. Eredménytelenül szétoszlottak. Ha tehát a mai ülésen mégis produkáltak érdemleges határozatot, akkor valami igen komoly és életre kiható dolognak kellett történnie, valami jelentősebbnek a fizetésrendezésnél is.

Az ülés titkos volt és annak lefolyásáról, határozatairól nem közöltek a sajtóval semmit. De mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, a tanácskozáson résztvettek becsületszóval és írásos nyilatkozattal szolidaritást vállaltak közös ügyükben és egyöntetű eljárásra határozták el magukat sérelmük reparálására. Ez a sérelem pedig nem más, minthogy az adóügyosztály tisztviselői megsokallották a délutáni munkát és azt fogadták, hogyha ezt a polgármester azonnal nem szünteti be, felmondják az engedelmességet.

Az ügyosztályban felszaporodott a munka az utóbbi hónapokban. A harmadosztályú adó-kivetés oly későn volt megtartható, hogy az adó-előírások csak a munkaidő meghosszabbításával fejezhető be a kellő időre. Az ügyosztály, mióta önálló hatáskörrel bír, rendszeresen csak megfeszített munkával tudja a fenyegető restancia veszélyét leküzdeni. Varjassy Lajos polgármester, Vannay Gyula tanácsnok, az ügyosztály vezetőjének előterjesztésére elrendelte, hogy a munkatorlódás idején a tisztviselők a hivatalos órákon kívül, délután negy-től-hatig is kötelesek bejárni a hivatalba. Ez a rendelkezés a törvényhatósági bizottság közgyűlésének ama határozatán alapszik, mely kimondta, hogy a városnál a hivatalos órák egyfolytában reggel nyolctól délután két óráig állapítatnak meg, de rendkívüli munkatorlódás esetén a polgármester jogosult a régi rendet visszaállítani és a tisztviselőket 8-12-ig és délután 2-6-ig is dolgoztathatja.

Az adóügyosztály tisztviselői zokon vették az új rendet és méltánytalanságnak tartják a „külön-órászt”. Elkeseredve tárgyalták a velük történt kivételes intézkedést és elhatározták, hogy tovább ezt nem tűrik, hanem helyzetük megváltoztatása céljából gyűlést hívnak össze, hogy ott a helyzet megváltoztatásának eszközeit keressék meg.

Ma délután volt a bizalmasnak mondott értekezlet, melyen igen keserű panaszok hangzottak el és melyek visszhangra találtak valamennyi résztvevőnél. Az általános elégedetlenség legérthetőbb jele az, hogy egységesen állást foglaltak a polgármester rendelkezése ellen és kimondták, hogy tovább nem

tűrik a túlterhelést. Holnap délelőtt küldöttségileg keresik fel a polgármestert és arra kéri, hogy vonja vissza rendeletét, állítsa helyre a régi rendet. Ha a polgármester nem intézné el kedvezően a tisztviselők kérelmét, akkor ugyancsak a mai gyűlés határozataképen többé nem mennek fel délután a hivatalba és a hivatalos órákon tul nem dolgoznak. Ezt a határozatot egyöntetűen hajtják végre és nyugodtan néznek a fegyelmi eljárás elé.

Az ülésen valamennyien becsületszóval, továbbá egy írásos nyilatkozat aláírásával fogadták meg, hogy szolidaritást vállalnak egymással szemben és testületileg hajtják végre a ma hozott határozatokat.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Az aradi színtársulat a napokban mutatta be Hódmezővásárhelyen az *Artatlan Zsuzsi* című operettet, amellyel Aradon tudvalevőleg a szezonot nyitja meg a direktor. Az előadásról ezt írja egyik ottani lap:

A modern táncoperettek között az elsők közé lehet sorozni, azzal a hozzáadással, hogy ez is olyan rövid életű lesz, mint a többi táncoperett. Kedves, eleven kompozíció az egész, de csak arra jó, hogy egy estét agyonüssön vele az ember. A címszerepben Dióssy Nusi, mint mindig, most is kedves, eleven és elegáns volt, egyes énekszámait tiszszor is meg kellett ismételnie. Polgár a kikapós tanár és Vass Jenő a lump-tanonc szerepében sok derűtséget keltettek. Huszár a René hadnagy szerepében jó volt s különösen a második felvonásban a táncoló grisetekkel ért el nagy hatást. Még Benkő Gizike szereplése érdemel említést, aki Dióssival való duettjét ügyesen adta elő. A darabot szombaton, vasárnap és hétfő este zsuffolt házak előtt adták.

Hódmezővásárhelyi tudósítónk még ezt írja a premierről:

Minden egyes szereplő művészi alakítást produkált. Dióssy pedig a címszerepben valószínűleg excellált. Különösen vasárnap — szombaton hirtelen rosszul lett fogta el — olyan kitűnően játszott és énekelt, hogy a legmagasabb igényű kritika is csak elismeréssel adózhat a kitűnő alakításnak. Dióssy ezúttal felülmulta önmagát és se vége, se hossza nem volt az ujrázásban. Pompás virágosokrot kapott. A toleltjei pedig elragadóak. A sikerben méltó osztálytársa volt Vass Jenő, aki megmutatta, hogy értékes tagja a társulatnak s ha jó szerepet biznak rá, emberül meg is állja a helyét. Hubertet jobban nem is lehet adni, mint ahogy Vass Jenő adta. Jutalmul koszorút kapott. Pompás René volt Huszár Károly, aki a „Szállj száll” kezdetű bájos tánckeringőt mély érzéssel énekelte és játéka is kifogástalan volt. Babérait gyarapította Győző is, aki Pomarell szerepét játszotta művészi humorral s ebben a szerepben is eltalálta a helyes mértéket. Végül említem meg azokat, akik a legzajosabb sikert aratták: Várnayt és Polgárt. Előbbi egy pincért, utóbbi a kirugós akadémiust játszott kitűnően. Polgár különben, mint rendező, Tilgerrel együtt művészi munkát végzett. Jutalmul szép ezüst koszorút nyújtottak föl neki. Nógrádi Malvin ügyes Jaqueline volt, de az énekéből egyetlen szót sem lehetett érteni. A második felvonás „Moulin Rouge” jelenete nem eléggé élénk, mert a kardalos hölgyek oly blazirtan táncolnak és mozognak, mintha szi-bériai kényszermunkát végeznének.

* Carusó bucsuja. Bécsből jelentik: *Bizet Carmen* című operájának Don José szerepében bucsuzott Enrico Carusó a bécsi közönségtől három estére terjedő vendégjáték után. A művész eme játékaról az elismerésnek, dicsőítésnek és elragadtatásnak hangján emlékeznek meg a bécsi lapok. A vendégszereplés nemcsak újabb babérokat szerzett Carusónak, ha-

nem igen tekintélyes összeggel gyarapítja az udvari opera nyugdíjalapját is, melynek javára a színház igazgatósága a három előadást rendezte. Három nap alatt 140,000 koronát vett be a pénztár. Carusó 45,000 korona tiszteletdíjat kap a három előadásért, míg a nyugdíjalapnak 60,000 korona jut. Az igazgatóság a fényes eredmény láttára még egy előadásra akarta szerződtetni a vendéget, ki azonban az ajánlatot nem fogadhatta el, mert Münchenbe kellett utaznia.

* A bűnös asszony az Urániában. Páratlan sikere van az *Uránia* szenzációs Urban Gad erkölcsrajzának a Bűnös asszonynak, amely minden előadásban fokozódó érdeklődés mellett kerül színre. A nagynevű dán mesternek ez a mozdramája vetekedik érdekesség és izgalmas szépség tekintetében az Asta Nielsen sorozat képeivel is. A főrangú világ köréből vett tragikus végű szerelmi történet minden jelenete megkapó hűséggel és drámai erővel vetődik vászonra. A német kinematográfiai társaság ezúttal is mindent elkövetett, hogy méltó keretben, a legmodernebb technikai eszközökkel állítsa ki a szenzációs drámát. A karlsruhi versenyeknek minden apró részletig élethű képe, amelynek keretében a bűnös asszony szerencsétlen szerelméért megbűnhődik, felülmúl szenzáció, izgalmasság dolgában minden mondva csinált detektivhistoriát. Imponáló arányokban tárul a nézőközönség elé a versenypálya, a tribünökön, nézőhelyeken nyüzsgő tömeg, a versenyek lefolyása és lélekzetét visszafojtva lesi mindenki ezenközben a dráma tragikus fordulatait, Ravenberg urlovasnak, a szépséges véték asszony esábitójának verseny közben történi halálát. Nem kevésbé izgató a dráma vége: a bűnös asszony öngyilkossága. Elsőrangú művészek játszó az erkölcsrajz három főszerepét olyan előadásban, amely minden tekintetben méltó Urban Gad mesteri művéhez. A bűnös asszony szerdán és esütörtökön minden előadásban színre kerül az Urániában. 175

* Zigomár utoljára kerül színre szerdán az Apolló-színházban, amely a kinematográfia eme osodás produkciójával rekordot állított fel. Ugyanis eddig még nem volt rá eset, hogy vidéki mozgószínházban egy kép három napon tovább műsoron maradhatott volna s ime az Apolló-színházban holnap ötödik napja Zigomár van műsoron s a közönség érdeklődése még csak meg sem csappant. Ma is épen ugy zsuffolva volt minden előadásban a színház nézőtere, mint az első három napon. Az Apolló-színház a megnyilatkozott nagy érdeklődésre való tekintettel megakartja hosszabbítani még az ötnapos terminust is, de megakadályozta tervében a kinematográfia legújabb slágere, amelyet már előzőleg esütörtökre megrendelt. Így Zigomár holnapután lekerül az Apolló műsoráról, tehát, aki még nem gyönyörködött a osodás mozdramában, annak még rendelkezésére állnak a szerdai előadások. 177

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A merénylő kávé. Megirtuk tegnap, hogy Fränkl Lejos ügyvédje utján szabadlábra helyezését kérte az aradi törvényszék vádtanárosától. A vádtanáros ma foglalkozott az ügygel s miután Fränkl szökésétől tartani lehet, a fogvatartás mellett döntött. Bedő Árpád dr., Fränkl ügyvédje a határozatban megnyugodott, mert az a célja, hogy az ügy mielőbb főtárgyalásra kerüljön.

§ A Zucker blüny tárgyalása. Fővárosi tudósítónk jelenti: A Zucker-ügy tárgyalásának mai második napján még fokozottabb az érdeklődés, mint tegnap. Zucker Henrik valóságos könyvtárt hozott magával. Az egész asztala tele van feljegyzésekkel, üzleti könyvekkel, leltári naplókkal. Mindezekkel azt akarja bizonyítani, hogy a tüzesetek neki sokkal nagyobb károkat okoztak, mint amennyi a biztosítás révén megtérülhetett. Holnap folytatják a tárgyalást és este talán ítélet lesz.

Eladó országok.

— Ahogy az olasz—török vizsályt a tőzsdén képzelik. —

*

Az egyik: Azelőtt az úgy volt, hogy jött az orosz és azt mondta, hogy nekem snejdom van Perzsiára. Azután jött az angol és annak megint tetazett Perzsiára. Azután ezen összeveszttek. És azután volt a háboru. Összejöttek és verekedtek és azután ausz! De most? Most megbolondulhat az ember. Most van egyezmény, van konferencia és a végén fizet az egyik egy pár milliót és aztán nincs háboru. Itt van például ez a Tripolisz. Ezt most az olaszok meg fogják venni 60 millióeskáért a törököktől.

A másik: És hogy megy az a megvétel? Ugy talán, mintha én azt kérdezném a Grünbaumtól, hogy mennyiért adja mázsáját az árpának?

Az egyik: Hogy! Hát ez is egy kérdés! Hát hogy vesz az ember! Tegyük fel, hogy én akarom megvenni magától azt a Tripoliszt. Előbb elkezdek rá alkudni. Akkor maga azt mondja, hogy nem eladó. Akkor én azt mondom, hogy mit akar maga, mit tartogatja azt a bővít, hisz tavasszal ugyis lemegy az ára. Akkor maga azt mondja, hogy mázsája tizenegyötven.

A másik: Hetvenöt!

Az egyik: Fogja be a száját. Most láttam a sürgönyt, hogy ötven. Akkor jövök én és azt mondom, hogy leszek egy jó ember és adok érte tizenegyötvet. Figyelmeztetem, hogy adja ide, mert a télen ellepi a zsiszik és tavaszra egy piszok lesz. Ezt az alkudozást úgy mondják diplomáciai nyelven, hogy flottatüntetés.

— Pardon! Csak egy pillanatra! Mi az a flottatüntetés?

— Maga egy műveletlen. A flotta, az egy osomó katona, akik lemennek oda Tripoliszba és elkezdik kiabálni, hogy le a házbéruzsorásokkal, éljen a választójog, meg ilyeneket. Akkor aztán megjijednek a törökök és odaadják az egész bővli országot hatvan millióért.

— És ez igaz?

— Hogyne. Így van a Zsornálban. De hisz már láthatta azt a Bosnien und Hercegovinen, azt is megvettük két éve 50 millióért. Azóta felment a kurz.

— Na és a háboru?

— Hát még mindig nem érti? Háboru az nem lesz, hanem lesz pénz és áru; Geld und Ware. Majd bolondok lesznek verekedni az emberek, mikor pénzzel is el lehet a dolgot intézni. Az épen olyan, mintha én pofonért párbajozni akarnék, mikor ott van a bíróság. Tudja az egyszerű lesz. Mit mondják, az összes országok eladók lesznek. A börzén fogják az árfolyamot jegyezni. Já, a börzén! És a pénzéért majd vehet, vagy ha addig jó lesz, akkor adják hitelbe is. És majd fog jönni a sürgöny, Anglia 1063, Japán 526, irányzat lanyha, kínálat-vételkedv mérsékelt. És mit gondol, mi lesz a vége? Egy szép napon jön Rotschild és azt mondja „Was kost Európa?” És megfogja venni egyre-másra cakumpak az egészszet. Z.

VIDÉK.

Kabaré Gyorokon. A róm. kat. templom javára sikerült estélyt rendeztek e hó 24-én Hoffman Károly és Székely László. Szép számú előkelő közönség jelent meg. A kabaré számok szereplői: konferens: Székely L., zongoraszám: Strifler Ersei (Beethoven, Rubenstein), szavaltat: Scheffler N., hegedü: Szántó M. (Wientemps, Hubai), ének: Molitorisz Böske (Gaunod: Sibellia ária), komikus magánjelenet: Petrán Gy., ismét zongora Kaletzky Vilma

(Moszkowszky), aki a hegedü és énekszámot is kísérté. Kabaré után reggelig tartó tánc volt. Jellemző a sikerre, hogy a jövedelem ezer korona volt.

HIREK.

— Megmaradnak az ünnepek. Az utolsó időben mindenféle sok szó esett a *Motu proprio* pápai körlevélről, amelyben a pápa úgy intézkedik, hogy az ünnepeket, amelyek hétköznapra esnek, a rákövetkező vasárnap üljék meg a katolikus hívők. Az intézkedésnek egyik oka volt, hogy a mai szűkös világban hétköznap sok ember nem bagyhatja már abba a munkáját, dolgoznia kell az ünnepen is, s nem szentelheti meg úgy, mint ahogyan kellene. Külföldön több helyen kedvezőtlen fogadtatásra talált a pápai intézkedés és pedig gazdasági szempontból azok részéről, akik épen a vasárnapi és az ünnepnap munkájukkal keresnek legtöbbet. Vaszary hercegprimás kérte is Rómában, hogy itt hazánkban maradjon legalább egyelőre minden a régiben. A pápa, mint Rómából jelentik, most jóváhagyta a S. Congregatio Consilii javaslatát, hogy a hercegprimás kérésére Magyarországon az 1912. évre az ünnepek régi, illetőleg eddigi rendje megmaradjon.

— Nem mond le a csanádi főispán. Budapesti tudósítónk jelenti: Ma néhány fővárosi lap azt írta, hogy *Jakabffy István* Csanád megye főispánja beadta lemondását és nemsokára megváltik állásától. Némely lap már ki is nevezte *Jakabffy* utódának *Szojka Kálmán* nagylaki képviselőt, akinek viszont már a kerületét is odaajándékozták a „beavatottak.” *Jakabffy* főispán ma délután érkezett Budapestre és este megjelent a munkapárt klubhelyiségében, ahol nagy társaságban a következő kijelentést tette:

— Nem tudom honnét veszik a lapok általilag lemondásom hírét? Ezt a kacását már egy héttel ezelőtt megcáfoltam és most magam se tudom, hogyan bukkant fel újra. Eszemágában sincs lemondani.

— Zászlóalj vizsgálat. *Péterfalvi Molnár Dezső* ezredes, a lugosi 8. honvédegylegerezred parancsnoka, ma Aradon időzött és szemlét tartott a 8. honvédegylegerezred itteni zászlóalj fölött.

— Az aradi önkéntes iskola áthelyezése ellen. A temesvári hadtestparancsnoknak az a kellemtelen rendelkezése, melylyel Aradon bezűntette és Fehértemplomban szervezte az idei önkéntes iskolát, Aradváros vezetőségét is cselekvésre bírta. *Varjassy Lajos* polgármester ma átíratot intézett *Seefranz* tábornok hadtestparancsnokhoz és arra kéri, hogy rendeletét változtassa meg, az aradi iskolát ne szűntesse be, mert ezzel sok esztendősi tradíció folytonossága szakadna meg és a szülőknek is tetemes anyagi károkat okozna. A polgármester a város nevében is kijelenti, hogy az aradi iskola további fentartása az egész társadalom és a törvényhatóság óhaja. Minthogy Arad mindig szívesen hoz áldozatot a katonai érdekek szolgálataiban, úgy most meglegedéssel látná, ha a polgárság kérését teljesítené a hadtestparancsnok.

— Házvétel. *Éles Béla* dr. és *Bing Hugó* megvették a *Weitzer János* és *Batthyány-utca* sarkán levő házat *Remetey F. Károly* örököseitől 58,000 koronáért. — Az *Ingatlan Forgalmi és Parcellázó részvénytársaság* megvette a *Batthyány- és Weitzer utca* sarkán levő házat *Petkó Lázártól* 89,000 koronáért.

— Eljegyzés. *Herzfeld Mici* Bécs, *Moskovitz József*, az aradi *Moskovitz Za.* cég tagja jegyesek.

— Szüret a Hegyalján. A hegyaljai szőlősgazdák tegnap délután Apatelken gyűlést tartottak *Magyar Mihály* hegykapitány elnökléssel. A gyűlés a szüret napját szavazással október 9-ében állapította meg; az Aradon lakó szőlősgazdák, akik nem jelentek meg személyesen a gyűlésen, levélileg adták le szavazataikat. Elhatározta a gyűlés, hogy a szőlőbéli alkalmazottak a hivatalos szüret előtt három nappal megkezdhetik már a saját termésük leszüretelését. Apatelken, Gyorokon, M nesen, Páloson, Kovászin, Muszkán, Magyarádon és Pankotán tehát október 9-án szüretelnek és pedig nagyon kedvező kilátásokkal. A bor mennyisége elég szép, minősége kitűnő, mert az utolsó meleg napok nagyon kedveztek a termésnek, így a bor ára is meglehetősen magas lesz.

— Tömeges bukás a tűzérőnkéntesek tisztizsgáján. A hetedik hadtest területén szolgáló tűzérőnkéntesek két nap előtt tették le a tisztizsgát Temesváron. Az eredmény igen elszomorító, amennyiben negyvenöt önkéntes közül tizennyolc bukott meg, illetve nem nyert tisztiképesítést. A vizsgát a következők tették le sikerrel.

A hetedik taracktüzezredben: *Frecót István* dr., *Schaar Jenő*, *Tavy János* és *Gungi Béla*. A tizenkilencedik tábori tüzezredben: *Hermann Ottó*, *Róth Jenő*, *Reisinger Tivadar* és *Rodnig Gábor* dr. A huszadik tábori taracktüzezredben: *Pál Dezső*, *Kisfaludy Imre*, *Egerer Sándor*, *Reimholz István*, *Horváth László* dr. és *Csasznék Aladár* dr. A huszonegyedik tábori tüzezredben: *Dengi János*, *Feszler Ernő*, *Klemann Miklós*, *Rippl Károly*, *Horváth István*. A hetedik lovas tüzerűtegben: *Jurka Szlaviusz*, *Lócs Rezső* dr. és *Vest Fedor*.

— Egy urí család drámája. Egy magyarországi urí-család drámája kelt most feltűnést Bécsben. A III. kerület egyik szállodájában — mint Bécsből táviratozzák — megrendítő családi dráma játszódott le ma délután. *Groack Lajos*, a miskolci vagyonos *Groack* földbirtokos család 32 éves tagja a szállóban revolverrel agyonlőtte négy évvel fiatalabb feleségét, azután önmaga ellen fordította a fegyvert. A fiatal asszony nyomban meghalt. *Groack* pedig súlyos sebével a *Rudolf* kórházban haldoklik. A fiatal pár hat hétig lakott a szállóban. *Groack* az utóbbi időben rossz anyagi helyzetbe jutott. Elvesztette egy nagyobb perét, azonfelül a börzén is balszerencsével operált. Valószínű, hogy az anyagi romlás kergette halálba. Késztelennek látszik, hogy a házaspár közös megegyezéssel ment a halálba.

— Az aradi koleragyanus eset. Jelentettük, hogy *Kilik Ferenc* Acsev. motorvezetőt tegnap éjjel koleragyanus tünetekkel beszállították a járványkórházba. *Kilik Ferenc* állapota ma reggelre lényegesen javult és kitűnt, hogy a motorvezető betegsége csak első pillanatra látszott koleragyanusnak. *Tisch Mór* dr. tisztiz főorvos, aki a beteget kezeli, a következőket jelentette ki.

— *Kilik Ferenc* heveny gyomor és bélhurutban szenvedett, ez gyengítette el annyira, hogy az éjszaka elájult és pulzusa alig vert. A betegséget azonban az első pillanatokban nem lehetett határozottan konstatálni, ezért a kolerás időre való tekintettel, a beteget a járványkórházba szállítottam és a fűtőházat, ahol a beteg rosszul lett, szigorúan fertőtlenítettem. A beteg azután ma reggelre már jobban lett. Hányása megszűnt és némileg megerősödött, úgy, hogy holnap már valószínűleg el is hagyhatja a kórházat.

— Automobil elgázolás kettős halállal. Fővárosi tudósítónk jelenti: Halálos szerencsétlenség történt ma éjjel a fővárosban. Egy *Baross utcai* építkezésnél a munkát éjjel is folytatták. Öt munkás épen egy nagy gerendát cipelt át az utcán, midőn egy arra haladó automobil összeütközött a munkás csoporttal. Az elütött munkások közül kettő meghalt, hárman pedig súlyos sérüléseket szenvedtek.

— Csermák felsikere Nagyváradon. Nagyvárad és Biharmegye általános érdeklődése s az úri nagyközönség teljes számu részvétele mellett zajlott le a tegnapi délutáni repülőnap, amely sok apróbb-nagyobb okból, vajmi csekély sikerrel ért véget. Az anyagi eredménytelenség annak tulajdonítható, hogy a városi hatóság csupán nétfőre engedélyezte a repülést, ami a munkás- és hivatalnoktömegeket elvonta a nézőtérrel, a repülés felsikerét pedig váratlan kalamitás idézte elő: eltört a gép tengelye. A gép katasztrófáját a közönség okozta, mert a hosszas készülődés fölötti türelmetlenségében előzönlötte a mezőt, utjába került a gyorsan iramodó gépmadarnak, amely kényszerűségből tulkorán, nagy rázkódtatással emelkedett fel és a kierőszakolt felröppenés folytán tengelyében kettétört. Csakis így lehetett elkerülni azt, hogy emberéletben nem esett kár, a rohanó Libelle nem taposott el néhány embercsoportot. Csermák csak egyszer repülhetett föl és egyáltalán nem ragadta lelkese-désre a publikumot.

— Toselliné Ferenc Ferdinándról. Toselliné, a volt szász trónörökösné újból neki fogott az írásnak és folytatja memoárját a *Matinban*. Most Ferenc Ferdinánd trónörököséről mond néhány kellemetlen szót. — „Nemrégiben sokat beszéltek unokatestvéreimnek írja — Ferenc Ferdinánd trónörökösnek az érdemeiről, akinek állítólag tetszik az Angliával való szövetségnek az eszméje. En azonban meg vagyok győződve arról, hogy ő egy nemzetrel sem óhajta az ellenségeskedést és alig foglalkozik poli ikával. En láttam őt kevéssel azelőtt, hogy nőül vette Chotek grófnőt és épenséggel nem titkolta huzódózását attól az eszmétől, hogy valamikor Ausztria császára legyen:”

— Jobban szeretem a vadászatot — így szól hozzám — én szeretem a csendes életmódot. Sohase tudnék érdeklődni a politika iránt.

Azt beszéltek nekem, hogy Ferenc Ferdinánd házassága után teljesen a jezsuiták befolyása alá került, hogy az egészsége megrendült és hogy az orvosok melibetegnek mondják. Két évvel ezelőtt Egyiptomban időzött kura végett, ahonnan látszólag gyógyultán tért vissza, de úgy látszik, hogy azért még mindig nincsen rendben a tüdeje.

— Tejhamisító piaci árusok. A piacon elkobzott tejkéből a vegyvizsgáló állomáshoz Budapestre felküldött mintákról vegyelmezés után az alábbi jelentés érkezett az aradi rendőrséghez: Schmidt Péterné (Óihalom) vizezett tejet, Csérei Józsefné (Arad tanya) teljes tej helyett fölözött tejet, Kiss Andrásné (Szederhát) vizezett tejet, Paulisán Józsefné teljes tej helyett fölözött tejet, Hegedüs Mihályné (Arad tanya) teljes tej gyanánt fölözött tejet, Suli Györgyné (Közzimánd) ugyan ilyen tejet, Mikalacsán Száváné aradi lakos vizezett tejet, Lugozsán Vazulné (Óihalom), Hauecker Péterné (Óihalom) Keoskés Józsefné (Fakert), Gáspár Imréné (Fakert), Zimmermann Józsefné (Ujarad), Faragó Andrásné (Arad tanya) teljes tej gyanánt fölözött tejet, Osztoin Jánosné (Arad-Gáj) ugyanilyen tejet, Lorencz Ferencné (Óihalom) vizezett tejet, Joszt Andrásné (Kisfalud) teljes tej helyett fölözött tejet árult. A rendőrség a szakvéleményeket áttette a rendőrbíróhoz, aki büntetést szab ki a tejhamisítókra.

— Furfangos csavargó. Bohózatba illő jelenet játszott le ma délután a budapesti rendőrfőkapitányság kapujában. A rendőrök nyolc rovott multu csavargót akartak a suppkocsin a gyűjtőfogházba szállítani. Alig léptek azonban ki a foglyok az épület kapuján, az egyik, Ganál József göröcsök között összeesett és vonagnani kezdett a földön. A kísérő rendőrök megijedtek, hogy Ganál kolera és azért néhány lépésnyire visszavonultak. Ezt felhasználta egy Takács József nevű rab és hirtelen elillant. A rendőrök hamarosan észrevették ugyan a szökést és üldözöbe is vették a csavargót, de elfogni nem bírták. Később aztán kiderült, hogy Ganálnak nem volt semmi baja, csak azért komédiázott, hogy barátjának Takácsnak a szökést lehetővé tegye.

— Egy Kárpáti féle fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 4679

— Elgazolt uriaszony. Lugoson a gazdasági kiállítás következtében nagy az idegenforgalom, aminek külsőösen a nagyobb arányú kocsiközlekedés a fokmérője. A forgalom vasárnap érte el tetőpontját, amikor a sokszáz kétfogatu kocsik versenyt rebogott az Aradról kölcsönként autobuszokkal és a magán-automobilokkal, melyek szintén szép számban pöfögtek Lugos utcáin. Vasárnap este az egyik magántulajdost képező gépkocsi elütötte Szórényi Artur dr. lugosi ügyvéd fiatal feleségét. Az urinő karját és lábát törte el és eszméletlenül terült el az utca aszfaltján. A gyorsan előhívott orvosok hordágyon lakására vitték a szerencsétlenül járt urnőt. Sérülései súlyosak. A gázoló automobil tulajdonosa ellen megindították az eljárást.

— Megszavazott és megtagadott bankkölcsön című mai cikkünkre vonatkozólag ma egy Kókényesi nevű aradi pénzügynök felkeresett bennünket és kijelentette, hogy a közlemény utolsó része, amely egy épülőben lévő aradi ház 300,000 koronás kölcsönének megtagadásáról szól, az ő tudomása szerint, nem felel meg a valóságnak. Ezyben átadott egy cáfoló közleményt, amely agyba-főbe sértette azt az általa ismeretlen embert, aki a cikk adatait szolgáltatta. Mi kijelentettük, hogy a cáfolatot csak akkor adjuk ki, ha a bántó sértéseket ki bagyja a nyilatkozatból, mert lapunk, másokat alaptalanul sértető közleményt nem ad ki, különösen akkor nem, amikor informálónk adataiban jobban megbiznak, mint Kókényesiben. Kókényesi a sértő részt nem akarta kihagyni s kijelentette, hogy a nyilatkozatot más lapban fogja közzétenni. Ez a magyarázata annak, hogy bizonyára holnap az Aradi Közlöny ellen valamelyik lap nyilnterében selejtes stilgyakorlat jelenik meg.

— Megölte a macska Különös baleset történt ma Zimándközön. Czabán János földműves 2 és fél hónapos lányát megfojtotta egy macska. A kisleány a szobában feküdt s míg anyja egy pár percre kiment a konyhába, a macska felmászott a bölesőbe s ráfeküdt a kisleány arcára. Mire az anya visszajött, a szobába, a kisleány megfulladt.

— Kizárólag szülőket érdekel! A közelgő őszi idény beálltával gyermekeinknek egészségi és saját takarékosági szempontjából a legjobbnak elismert hazai gyártmányú Anatoniai cipőket vásároljon. Kizárólag fiókunkban kaphatók. Moskovits anatoniai cipőgyár fiokjaitól. Arad, Szabadság-tér 18. 2331

— Ha önnek kedves az egészsége, úgy olvassa el az „Egészség és Fertőtlenítés” című, rendkívül érdekes könyvet, melyet ingyen és bérmentve küld bárkinek a „Lysoformgyár” Ujpest 2/a. E könyvből megtanulhatja a fertőtlenítés módjait és azt is megtudja, hogy mi a „Lysoform.” 6963

— A kolera Aradon még nincs, de egy olcsó és jó bevásárlási forrás az van, és ez Korányi Jenő cipő, kalap és úri divat áruháza a Szabadság-téren.

— Francia likörök legbiztosabb készítéséről — házilag — a liköraroma 1 üveg 60 literet vajtek és Welsunál. 4561

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Eihalasztott közgyűlés. A „Maros Aradi Evezőse ylet” tegnapi összehívott választmányi gyűlése és közgyűlése elmaradt, mert a tagok nem jelentek meg határozatképes számban. A közgyűlést péntekre, e hó 29 ére újból összehívta az igazgatóság.

SPORT.

+ Az Aradi Tornaegyesület a nyári szünet után ismét megkezdte rendes működését. A tornaórák hetenként háromszor és pedig: hétfőn, szerdán és pénteken este 6–8 óráig az egyesület jól felszerelt helyiségében, a Kocsmi tornacsarnokban tartatnak.

Mit használjunk hajhullás és fejkorpa ellen

Mint a hajhullás és korpaképződés leghatásosabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többszörösen rectificált petroleum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria

Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits droguisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

TARKASÁGOK

(A rongyos kalap.) Két jó ismerős találkozik a korzón és kölcsönös üdvözlés után így szól az egyik:

— Ne vegye zokon kérem, de nem értem, hogyan lehet ilyen piszkos, gyűrött, rongyos kalapban az utcán mutatkozni?!

— Annak nagyon egyszerű a magyarázata; a feleségem kijelentette, hogy amíg ezt a kalapot viselem, nem megy velem sétálni!...

(Kettős öröm.) Ugyancsak két jó barát találkozik. Az egyiknek ragyog az arca az örömtől.

— Minek örülsz olyan nagyon, látszik az arcon, hogy valami kellemes eset ért.

— Hogyne barátom, ép most kaptam egy sürgönyt, hog a feleségem azonnal utazzék haza, mert az anyja rosszul van...

(A szobaleány számítása.) Egy állami hivatalnok felesége hazatért a szüleihez. Gyermeük nem volt, azonban volt egy csinos, szemrevaló szobaleányuk, aki itthon maradt, ami ellen a hivatalnoknak természetesen nem volt kifogása. Tehát ketten maradtak odahaza: a nagyságos ur és a szobaleánya. A nagyságos ur rendszeren korán kelt s azt szerette, ha ilyenkor már a szokásos reggeli-teája elkészítve az asztalon volt.

Tegnap valamivel korábban ébredt, a teát pedig még nem hozta be a szobaleány. Idegesen járt-kelt a szobában, míg végre dühösen csongott a szobaleányra, aki csak akkor bujt ki az ágyból.

De hogy a nagyságos ur ne türelmetlenkedjék, egy-kettőre elkészítette a teát és csak úgy pongyolában vitte be.

Az uton így monologizált:

— Na most kíváncsi vagyok, vajjon a nagyságos ur, ha ebbe a hiányos öltözetbe meglát, mit szól: kidob-e, avagy felemeli a fizetésemet?!

...A nagyságos ur felemelte a szobaleány fizetését...

(Malicia.) Két aradi fiatal ügyvéd találkozik az igazságügyi palota körül.

— Ma nagy sikerem volt, — mondja az egyik — felmeztették a védenemet.

A másik ezt felelte:

— Mi az ördög? Talán lekéstél a tárgyalásról?

Eladó országok.

— Ahogy az olasz—török vizsályt a tőzsdén képzelik. —

*

Az egyik: Azelőtt az úgy volt, hogy jött az orosz és azt mondta, hogy nekem snejdom van Perzsiára. Azután jött az angol és annak megint tetszett Perzsia. Azután ezen összeveszték. És azután volt a háború. Összejöttek és verekedtek és azután ausz! De most? Most megbolondulhat az ember. Most van egyezmény, van konferencia és a végén fizet az egyik egy pár milliót és aztán nincs háború. Itt van például ez a Tripolisz. Ezt most az olaszok meg fogják venni 60 millióeskáért a törököktől.

A másik: És hogy megy az a megvétel? Ugy talán, mintha én azt kérdezném a Grünbaumtól, hogy mennyiért adja mázsáját az árpának?

Az egyik: Hogy! Hát ez is egy kérdés! Hát hogy vesz az ember! Tegyük fel, hogy én akarom megvenni magától azt a Tripoliszt. Előbb elkezdek rá alkudni. Akkor maga azt mondja, hogy nem eladó. Akkor én azt mondom, hogy mit akar maga, mit tartogatja azt a bővít, hisz tavasszal ugyanis lemegy az ára. Akkor maga azt mondja, hogy mázsája tizenegyetven.

A másik: Hetvenöt!

Az egyik: Fogja be a száját. Most láttam a sürgönyt, hogy ötven. Akkor jövök én és azt mondom, hogy leszek egy jó ember és adok érte tizenegyet. Figyelmeztetem, hogy adja ide, mert a télen ellepi a zsiszik és tavaszra egy piszok lesz. Ezt az alkudozást úgy mondják diplomáciai nyelven, hogy flottatüntetés.

— Pardon! Csak egy pillanatra! Mi az a flottatüntetés?

— Maga egy műveletlen. A flotta, az egy oszomó katona, akik lemennek oda Tripoliszba és elkezdik kiabálni, hogy le a házbéruzsorásokkal, éljen a választójog, meg ilyeneket. Akkor aztán megijednek a törökök és odaadják az egész bővli országot hatvan millióért.

— És ez igaz?

— Hogyne. Így van a Zsornálban. De hisz már láthatta azt a Bosnien und Hercegovinen, azt is megvettük két éve 50 millióért. Azóta felment a kurz.

— Na és a háború?

— Hát még mindig nem érti? Háború az nem lesz, hanem lesz pénz és áru, Geld und Ware. Majd bolondok lesznek verekedni az emberek, mikor pénzzel is el lehet a dolgot intézni. Az épen olyan, mintha én pofonért párbejözni akarnék, mikor ott van a bíróság. Tudja az egyszerű lesz. Mit mondjak, az összes országok eladók lesznek. A börzén fogják az árfolyamot jegyezni. Já, a börzén! És a pénzért majd vehet, vagy ha addig jó lesz, akkor adják hitelbe is. És majd fog jönni a sürgöny, Anglia 1063, Japán 526, irányzat lanyha, kínálat-vételkedv mérsékelt. És mit gondol, mi lesz a vége? Egy szép napon jön Rotschild és azt mondja „Was kost Európa?” És megfogja venni egyre-másra cakumpak az egészet. Z.

VIDÉK.

Kabaré Gyorokon. A róm. kat. templom javára sikerült estélyt rendeztek e hó 24-én Hoffman Károly és Székely László. Szép számú előkelő közönség jelent meg. A kabaré számok szereplői: konferens: Székely L., zongoraszám: Strifler Erzs (Beethoven, Rubenstein), szavaltat: Scheffler N., hegedü: Szántó M. (Wientemps, Hubai), ének: Molitorisz Böske (Gaunod: Sibellia ária), komikus magánjelenet: Petrán Gy., ismét zongora Kaletzky Vilma

(Moszkowszky), aki a hegedü és énekszámot is kísért. Kabaré után reggelig tartó tánc volt. Jellemző a sikerre, hogy a jövedelem ezer korona volt.

HIREK.

— Megmaradnak az ünnepek. Az utolsó időben mindenféle sok szó esett a *Motu proprio* pápai körlevélről, amelyben a pápa úgy intézkedik, hogy az ünnepeket, amelyek hétköznapra esnek, a rákövetkező vasárnap üljék meg a katolikus hívők. Az intézkedésnek egyik oka volt, hogy a mai szűkös világban hétköznap sok ember nem bagyhatja már abba a munkáját, dolgoznia kell az ünnepen is, s nem szentelheti meg úgy, mint ahogyan kellene. Külföldön több helyen kedvezőtlen fogadtatásra talált a pápai intézkedés és pedig gazdasági szempontból azok részéről, akik épen a vasárnapi és az ünnepnap munkájukkal keresnek legtöbbet. Vaszary hercegrímás kérte is Rómában, hogy itt hazánkban maradjon legalább egyelőre minden a régiben. A pápa, mint Rómából jelentik, most jóváhagyta a S. Congregatio Consilii javaslatát, hogy a hercegrímás kérésére Magyarországon az 1912. évre az ünnepek régi, illetőleg eddigi rendje megmaradjon.

— Nem mond le a csanádi főispán. Budapesti tudósítónk jelenti: Ma néhány fővárosi lap azt írta, hogy Jakabffy István Csanád megye főispánja beadta lemondását és nemsokára megváltik állásától. Némely lap már ki is nevezte Jakabffy utódának Szojka Kálmán nagylaki képviselőt, akinek viszont már a kerületét is odaajándékozták a „beavatottak.” Jakabffy főispán ma délután érkezett Budapestre és este megjelent a munkapárt klubhelyiségében, ahol nagy társaságban a következő kijelentést tette:

— Nem tudom honnét veszik a lapok a litológos lemondásom hírét? Ezt a kacsát már egy héttel ezelőtt megcáfoltam és most magam se tudom, hogyan bukkant fel újra. Eszem ágában sincs lemondani.

— Zászlóalj vizsgálat. Péterfalvi Molnár Dezső ezredes, a lugosi 8. honvédgyalozezred parancsnoka, ma Aradon időzött és szemlét tartott a 8. honvédgyalozezred itteni zászlóalja fölött.

— Az aradi önkéntes iskola áthelyezése ellen. A temesvári hadtestparancsnoknak az a kellemtelen rendelkezése, melylyel Aradon bezűntette és Fehértemplomban szervezte az idei önkéntes iskolát, Aradváros vezetőségét is cselekvésre bírta. Varjassy Lajos polgármester ma átiratot intézett Seefranz tábornok hadtestparancsnokhoz és arra kéri, hogy rendeletét változtassa meg, az aradi iskolát ne szüntesse be, mert ezzel sok esztendősi tradíció folytonossága szakadna meg és a szülőknak is tetemes anyagi károkat okozna. A polgármester a város nevében is kijelenti, hogy az aradi iskola további fentartása az egész társadalom és a törvényhatóság óhaja. Minthogy Arad mindig szívesen hoz áldozatot a katonai érdekek szolgálatában, úgy most megelégedéssel látná, ha a polgárság kérését teljesítené a hadtestparancsnok.

— Házvétel. Éles Béla dr. és Bing Hugó megvették a Weitzer János és Batthyány-utcák sarkán levő házat Remetey F. Károly örököseitől 58,000 koronáért. — Az Ingatlan Forgalmi és Parcellázó részvénytársaság megvette a Batthyány- és Weitzer utcák sarkán levő házat Petkó Lázártól 89,000 koronáért.

— Eljegyzés. Herzfeld Mici Bécs, Moskovitz József, az aradi Moskovitz Zs. cég beltagja jegyesek.

— Szüret a Hegyalján. A hegyaljai szőlősgazdák tegnap délután Apatelken gyűlést tartottak Magyar Mihály hegykapitány elnöklétével. A gyűlés a szüret napját szavazással október 9-ében állapította meg; az Aradon lakó szőlősgazdák, akik nem jelentek meg személyesen a gyűlésen, levélileg adták le szavazataikat. Elhatározta a gyűlés, hogy a szőlőbéli alkalmazottak a hivatalos szüret előtt három nappal megkezdhetik már a saját termésük leszüretelését. Apatelken, Gyorokon, M nesén, Páloson, Kovászin, Muszkán, Magyarádon és Pankotán tehát október 9-án szüretelnek és pedig nagyon kedvező kilátásokkal. A bor mennyisége elég szép, minősége kitűnő, mert az utolsó meleg napok nagyon kedveztek a termésnek, így a bor ára is meglehetősen magas lesz.

— Tömeges bukás a tűzérőnkéntesek tisztizsgáján. A hetedik hadtest területén szolgáló tűzérőnkéntesek két nap előtt tették le a tisztizsgát Temesváron. Az eredmény igen elszomorító, amennyiben negyvenöt önkéntes közül tizenhét bukott meg, illetve nem nyert tisztiképesítést. A vizsgát a következők tették le sikerrel.

A hetedik taracktűzrezredben: Frecót István dr., Schaar Jenő, Tavy János és Gungl Béla. A tizenkilencedik tábori tűzrezredben: Hermann Ottó, Róth Jenő, Reisinger Tivadar és Rodnig Gábor dr. A huszadik tábori taracktűzrezredben: Pál Dezső, Kisfaludy Imre, Egerer Sándor, Reimholz István, Horváth László dr. és Csasznek Aladár dr. A huszonegyedik tábori tűzrezredben: Dengi János, Feszler Ernő, Klemann Miklós, Rippl Károly, Horváth István. A hetedik lovas tűzrezredben: Jurka Szlaviusz. Lőcs Rezső dr. és Vest Fedor.

— Egy uri család drámája. Egy magyarországi uri-család drámája kelt most feltűnést Bécsben. A III. kerület egyik szállodájában — mint Bécsből táviratozzák — megrendítő családi dráma játszódott le ma délután. Groack Lajos, a miskolci vagyonos Groack földbirtokos család 32 éves tagja a szállóban revolverrel agyonlőtte négy évvel fiatalabb feleségét, azután önmaga ellen fordította a fegyvert. A fiatal asszony nyomban meghalt. Groack pedig súlyos sebével a Rudolf kórházban haldoklik. A fiatal pár hat hétig lakott a szállóban. Groack az utóbbi időben rossz anyagi helyzetbe jutott. Elvesztette egy nagyobb perét, azonfelül a börzén is balszerencsével operált. Valószínű, hogy az anyagi romlás kergette halálba. Kétségtelennek látszik, hogy a házaspár közös megegyezéssel ment a halálba.

— Az aradi koleragyanus eset. Jelentettük, hogy Kilik Ferenc Acsev. motorvezetőt tegnap éjjel koleragyanus tünetekkel beszállították a járványkórházba. Kilik Ferenc állapota ma reggelre lényegesen javult és kitűnt, hogy a motorvezető betegsége csak első pillanatra látszott koleragyanusnak. Tisch Mór dr. tisztii főorvos, aki a beteget kezeli, a következőket jelentette ki.

— Kilik Ferenc heveny gyomor és bélhurubban szenvedett, ez gyengítette el annyira, hogy az éjszaka elájult és pulzusa alig vert. A betegséget azonban az első pillanatokban nem lehetett határozottan konstatálni, ezért a kolerás időre való tekintettel, a beteget a járványkórházba szállítottam és a fűtőházat, ahol a beteg rosszul lett, szigorúan fertőtlenítettem. A beteg azután ma reggelre már jobban lett. Hányása megszűnt és némileg megerősödött, úgy, hogy holnap már valószínűleg el is hagyhatja a kórházat.

— Automobil elgázolás kettős halállal. Fővárosi tudósítónk jelenti: Halálos szerencsétlenség történt ma éjjel a fővárosban. Egy Baross utcai építkezésnél a munkát éjjel is folytatták. Öt munkás épen egy nagy gerendát oipelt át az utcán, midőn egy arra haladó automobil összeütközött a munkás csoporttal. Az elütött munkások közül kettő meghalt, hárman pedig súlyos sérüléseket szenvedtek.

— Csermák felsikere Nagyváradon. Nagyvárad és Biharmegye általános érdeklődése s az úri nagyközönség teljes számu részvétele mellett zajlott le a tegnap délutáni repülőnap, amely sok apróbb-nagyobb okból, vajmi csekély sikerrel ért véget. Az anyagi eredménytelenség annak tulajdonítható, hogy a városi hatóság csupán nétfőre engedélyezte a repülést, ami a munkás- és hivatalnoktömegeket elvonta a nézőtérrel, a repülés felsikerét pedig váratlan kalamitás idézte elő: eltört a gép tengelye. A gép katasztrófáját a közönség okozta, mert a hosszas készülődés föltüti türelmetlenségében előzönlötte a mezőt, utjába került a gyorsan iramodó gépmadarnak, amely kényszerűségből tulkorán, nagy rázkódtatással emelkedett fel és a kleroszakolt fejröppenés folytan tengelyében kettétört. Csakis így lehetett elkerülni azt, hogy emberéletben nem esett kár, a rohanó Libelle nem taposott el néhány embercsoportot. Csermák csak egyszer repülhetett föl és egyáltalán nem ragadta lelkesedésre a publikumot.

— Toselliné Ferenc Ferdinándról. Toselliné, a volt szász trónörökösne ujbol neki fogott az irásnak és folytatja memoárját a *Matinban*. Most Ferenc Ferdinánd trónörököséről mond néhány kellemetlen szót. — „Nemrégiben sokat beszéltek unokatestvéremnek írja — Ferenc Ferdinánd trónörökösnek az érdemeiről, akinek állítólag tetszik az Angliával való szövetségnek az eszméje. Én azonban meg vagyok győződve arról, hogy ő egy nemzetel sem óhajtja az ellenségeskedést és alig foglalkozik poli ikával. Én láttam őt kévéssel azelőtt, hogy nőül vette Chotek grófnőt és épenséggel nem titkolta huzódozását attól az eszmétől, hogy valamikor Ausztria császára legyen.

— Jobban szeretem a vadászatot — így szólt hozzám — én szeretem a csendes életmódot. Sohase tudnék érdeklődni a politika iránt.

Azt beszélték nekem, hogy Ferenc Ferdinánd házassága után teljesen a jezsuiták befolyása alá került, hogy az egészsége megrendült és hogy az orvosok melibetegnek mondják. Két évvel ezelőtt Egyiptomban időzött kura végett, ahonnan látszólag gyógyultán tért vissza, de úgy látszik, hogy azért még mindig nincsen rendben a tüdeje.

— Tejhamisító piaci árusok. A piacon el-kobzott tejekből a vegyvizező állomáshoz Budapestre felküldött mintákról vegyelmezés után az alábbi jelentés érkezett az aradi rendőrséghez: Schmidt Péterné (Óthalom) vizezett tejet, Cséri Józsefné (Arad tanya) teljes tej helyett fölözött tejet, Kiss Andrásné (Szederhát) vizezett tejet, Paulián Józsefné teljes tej helyett fölözött tejet, Hegedüs Mihályné (Arad tanya) teljes tej gyanánt fölözött tejet, Suli Györgyné (Közsimánd) ugyan ilyen tejet, Mikalacsán Száván aradi lakos vizezett tejet, Lugosán Vazulné (Ó. halom), Hanecker Péterné (Óthalom) Kecsés Józsefné (Fakert), Gáspár Imréné (Fakert), Zimmermann Józsefné (Ujarad), Farago Andrásné (Arad tanya) teljes tej gyanánt fölözött tejet, Osztoin Jánosné (Arad. Gáj) ugyanilyen tejet, Lorenz Ferencné (Óthalom) vizezett tejet, Joszt Andrásné (Kisfalud) teljes tej helyett fölözött tejet árult. A rendőrség a szakvéleményeket áttette a rendőr-bíróhoz, aki büntetést szab ki a tejhamisítókra.

— Furfangos csavargó. Bohózatba illő jelenet játszott le ma délután a budapesti rendőrfőkapitányság kapujában. A rendőrök nyolc rosvott multu csavargót akartak a suppkocsin a gyűjtőfogházba szállítani. Alig léptek azonban ki a foglyok az épület kapuján, az egyik, Ganál József göröcsök között összeesett és vonagnani kezdett a földön. A kíséző rendőrök megijedtek, hogy Ganál kolerás és azért néhány lépésnyire visszavonultak. Ezt felhasználta egy Takács József nevű rab és hirtelen elillant. A rendőrök hamarosan észrevették ugyan a szökést és üldözőbe is vették a csavargót, de elfogni nem bírták. Később aztán kiderült, hogy Ganálnak nem volt semmi baja, csak azért komédiázott, hogy barátjának Takácsnak a szökést lehetővé tegye.

— Egy Kárpáti féle fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszűntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 4679

— Elgazolt uriaszony. Lugoson a gazdasági kiállítás következtében nagy az idegenforgalom, aminek különösen a nagyobb arányu kocsi közlekedés a fokmérője. A forgalom vasárnap érte el tetőpontját, amikor a sokszáz kettőfogatu kocsi versenyt rebogott az Aradról kölcsönként autobuszokkal és a magán-automobilokkal, melyek szintén szép számban pöfögtek Lugos utcáin. Vasárnap este az egyik magántulajdont képező gépkocsi elütötte Szörényi Artur dr. lugosi ügyvéd fiatal feleségét. Az urinő karját és lábát törte el és eszméletlenül terült el az utca aszfaltján. A gyorsan előhívott orvosok hordágyon lakására vitették a szerencsétlenül járt urnőt. Sérülései súlyosak. A gázoló automobil tulajdonosa ellen megindították az eljárást.

— Megszavazott és megtagadott bankkölcsön című mai cikkünkre vonatkozólag ma egy Kókényesi nevű aradi pénzügynök felkeresett bennünket és kijelentette, hogy a közlemény utolsó része, amely egy épülőben lévő aradi ház 300,000 koronás kölcsönének megtagadásáról szól, az ő tudomása szerint, nem felel meg a valóságnak. Ezyben átadott egy cáfoló közleményt, amely agyba-főbe sértegette azt az általa ismeretlen embert, aki a cikk adatait szolgáltatatta. Mi kijelentettük, hogy a cáfolatot csak akkor adjuk ki, ha a bántó sértéseket ki hagyja a nyilatkozatból, mert lapunk, másokat alaptalanul sértőgető közleményt nem ad ki, különösen akkor nem, amikor informálónk adataiban jobbat megbiznak, mint Kókényesi-ben. Kókényesi a sértő részt nem akarta kihagyni s kijelentette, hogy a nyilatkozatot más lapban fogja közzétenni. Ez a magyarázata annak, hogy bizonyára holnap az Aradi Közlöny ellen valamelyik lap nyitlterében selejtes stílgyakorlat jelenik meg.

— Megölte a macska Különös baleset történt ma Zimándközön. Czabán János földműves 2 és fél hónapos lányát megfojtotta egy macska. A kisleány a szobában feküdt s míg anyja egy pár percet kiment a konyhába, a macska felmászott a bőcsőbe s ráfeküdt a kisleány arcára. Mire az anya visszajött, a szobába, a kisleány megfulladt.

— Kizárólag szülőket érdekel! A közélgő őszi idény beálltával gyermekeinknek egészségi és saját takarékosági szempontjából a legjobbnak elismert hazai gyártmányu Anatoniai cipőket vásároljon. Kizárólag fióknunkban kaphatók. Moskovits anatoniai cipőgyár fiókjától. Arad, Szabadság-tér 18. 2331

— Ha önnek kedves az egészsége, úgy olvassa el az „Egészség és Fertőtlenítés” című, rendkívül érdekes könyvet, melyet ingyen és bérmentve küld bárkinek a „Lysoformgyár” Ujpest 2. a. E könyvből megtanulhatja a fertőtlenítés módjait és azt is megtudja, hogy mi a „Lysoform.” 6963

— A kolera Aradon még nincs, de egy olcsó és jó bevásárlási forrás az van, és ez Korányi Jenő cipő, kalap és úri divat áruháza a Szabadságtéren.

— Francia hűkerek legbiztosabb készítéséről — házlag — a Hűkeraroma 1 üveg 60 ufoa 4501 vajtek és Weisznál.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Ethalasztott közgyűlés. A „Maros Aradi Evezőseylet” tegnapi összehívott választmányi gyűlése és közgyűlése elmaradt, mert a tagok nem jelentek meg határozatképes számban. A közgyűlést pntekre, e hó 29 ére ujból összehívta az igazgatóság.

SPORT.

+ Az Aradi Tornaegyesület a nyári szünet után ismét megkezdte rendes működését. A tornaórák hetenként háromszor és pedig: hétfőn, szerdán és pnteken este 6—8 óráig az egyesület jól felszerelt helyiségében, a liceumi tornacsarnokban tartatnak.

Mit használjunk

hajhullás és fejkorpa

ellen

3611

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatósabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többszörösen rectificált petroleum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria

Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főterakat: Barabás és Stefanovits drogulisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

TÁRKASÁGOK

(A rongyos kalap.) Két jó ismerős találkozik a korszón és kölcsönös üdvözlés után így szól az egyik:

— Ne vegye zokon kérem, de nem értem, hogyan lehet ilyen piszkos, gyűrött, rongyos kalapban az utcán mutatkozni?!

— Annak nagyon egyszerű a magyarázata: a feleségem kijelentette, hogy amig ezt a kalapot viselem, nem megy velem sétálni!...

(Kettős öröm.) Ugyancsak két jó barát találkozik. Az egyiknek ragyog az arca az örömtől.

— Minek örülsz olyan nagyon, látszik az arodon, hogy valami kellemes eset ért.

— Hogyne barátom, épp most kaptam egy sürgönyt, hogy a feleségem azonnal utazók hazra, mert az anyja rosszul van...

(A szobaleány számítása.) Egy állami hivatalnok felesége hazautazott a szüleihöz. Gyermeük nem volt, azonban volt egy csinos, szemrevaló szobaleányuk, aki itthon maradt, ami ellen a hivatalnoknak természetesen nem volt kifogása. Tehát ketten maradtak odahaza: a nagyságos ur és a szobaleánya. A nagyságos ur rendszeren korán kelt s azt szerette, ha ilyenkor már a szokásos reggeli-teája elkészítve az asztalon volt.

Tegnap valamivel korábban ébredt, a teát pedig még nem hozta be a szobaleány. Idegesen járt-kelt a szobában, míg végre dühösen csongett a szobaleányra, aki csak akkor büjt ki az ágyból.

De hogy a nagyságos ur ne türelmetlenkedjék, egy-kettőre elkészítette a teát és csak úgy pongyolában vitte be.

Az uton így monologizált:
— Na most kíváncsi vagyok, vajjon a nagyságos ur, ha ebbe' a hiányos öltözetbe' megátt, mit szól: kidob-e, avagy felemeli a fizetésemet?!

...A nagyságos ur felemelte a szobaleány — fizetését...

(Malicia.) Két aradi fiatal ügyvéd találkozik az igazságügyi palota körül.

— Ma nagy sikerem volt, — mondja az egyik — felmentették a védencemet.

A másik ezt felelte:

— Mi az ördög? Talán lekéstél a tárgyalásról?

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. P. O. Verseik. Köszönettel vettük és beleegyezésével az Aradi Közlöny naplójában használjuk föl.

A. Sz. I. G. A fontos üzenet szívesen értekezzék velünk.

Lesz-e még? Sem ez, sem a többiek nem értek még meg a nyomdai munkák számára. Az első nagyon rossz, a másik kétfőben felcsillan némi tehetőség. Talán később is használható is.

Apa így akarta. Bártona naiv történet. Nagyon sokat kell még olvasnia, hogy közölhető levelezését tudjon írni.

Szibaltár. Legközelebb sorra kerül.

Kis tárcák. Jó.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj iparjogok, megszűnt iparjogok. Arad város ipariügyi osztályában vezetett nyilvántartás szerint az iparjogok állományában a következő változások történtek: Uj iparjogot nyertek: Dutach Lijót kávék (Velence-kávéház) Pécskai ut. 1., Nagy Nagy Károly szemétdobozó Mihály utca 9., Walder Antal gazdasági gépkészítő Erzsébet körút 37., Bogáromi János szobafestő Miklós utca 46., Kepter József borbély közös húszáraktanya, Babelka Vidor Ernő géptechnikus Forray utca 4., Czene Julia és Szabó Pál baromfi és tojáskereskedők Szent Pál-utca 2., Nagy Jánosné női divatkereskedő Boros Béni tér 8., Péter Kálmán asztalos, Beresényi Miklós utca 5. szám alatt, Permoser Alajos géplakatos Simándi utca 4. sz. a., Jonosov László György utca 4. 68. sz. a., Joszits Szvetozár György u. 105., 69. sz., Szokács Száva Mihály-utca 48. 70. sz., ifj. Bogdán György Illés-u. 38. 71. sz., Popovics Sebő Borju utca 6. 72. sz., Oroján Uros György-u. 112, 73. sz., Pálkás Mihály Illés-utca 38. 74. sz., Radoszláv Angyalkó György utca 4. 75. sz. Puterity Demeter György utca 102, 76. sz., Tenclinger Pálné Korzoru utca 6. 77. sz. egyfogatú bérkocsisok. Beszűntettek iparukat: Kohn Margit női szabó Batthyány-utca 38., Márton Hermann férfiszabó Csernovics Péter-utca 1., Keres Demeter szemétdobozó György-utca 32., Menozer Adolfné nyevest Andrásytér 13., Brudermann Jakab vendéglős Szabadság-tér 20., Truja Damaszkin cukorkakereskedő Boczkó utca 11., Sándor Testvérek ruhakereskedők Szent Pál utca 6., Blaha Ede lisztkereskedő Szabadság-tér 10., Lefor József hentes Illés-utca 14., Hencz Mihályné borbély és fodrász Kopa-utca 4.

Versenyfolytatás. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a Dóván állomásos m. kir. 23-ik honvédelmi gyalogezred 2-ik zászlóalja gazdasági hivatalában 74460 adag kenyér és 123 mmásza zab szállítása iránt folyó évi október hó 16 án délelőtt 10 órakor nyilvános versenyfolytatás fog tartatni. Bővebb felvilágosítást e részben a kamara irodája nyújt.

Ujradat gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Ujradat, szeptember 26.

Mezőgazdasági szempontból az időjárás időszerint teljesen megfelelő. Az őszi munkálatok serényen folynak.

A gabonaüzlet irányzata tartott.

Elkelet a mai piacon:

2000 mm. buza	11.40-11.60
100 mm. ruza	9.30-40
100 mm. árpa	8.30-50
— mm. zab	9.00—
200 mm. ó tengeri	8.20-30
300 mm. új tengeri	6.20-6.50

Az árak ötven kilogrammonként, koronákban értendőek.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, szeptember 26

Amerika változatlan. Kialak. vétel-adv. yeng. 20 ezer mm 5 fillérrel magasabb.

Az árak 50 fillérként számítva:

	Déli	2 órai
	sárlat	sárlat
Buza 1911. októberre	86-187	11.79-11.80
Buza 1912. áprilisra	12.16	12.17 12.09-12.10
Rozs 1911. októberre	10.16	10.17 10.09 10.0
Tengeri 1912. májusra	8.44	8.45 8.37 8.38
Zab 1911. októberre	9.47-9.48	9.40-9.41

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Szeptember 26.

Magyar aranyárjádék 4%	...	1.050
Magyar koronárjádék 4%	...	90.65
Magyar koronárjádék 3 1/2%	...	79.75
Magy. földteherm. kötvény 4%	...	91.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	...	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	...	216.—
Tisszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	...	155.—
Osztók járadék papírban	...	91.75
Osztók járadék ezüstbe	...	94.75
Osztók járadék aranyban	...	147.5
Osztók koronárjádék 4%	...	91.75
1880. évi osztrák államsorsjegy	...	157.—
Osztók-magyar bankrészevény	...	19.95
Magyar hitelbank-részevény	...	829.50
Osztók hitelintézeti részevény	...	635.50
Osztók-magy.-államvasuti részevény	...	724.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	...	9.18
Német birodalmi márka	...	118.—
London vista	...	241.55
Paris vista	...	92.97 1/2
20 márkás arany	...	28.57

Felolós szerkesztő:

Belgár Lajos.

URANIA

mezőfőnykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán 1911. szeptember 27.

1. A lepkegyűjtő. Humoros. — 2. Dülöngő részeg. Bohózat. — 3. A büzös asszony. Dráma 3 felvonásban. A legnagyobb sláger kép.

Előadások d. n. 5 órától kezdve este 11 óráig.

Helysék: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrásy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színháza.

Ma szerdán, 1911. szeptember 27-én:

1. Nyakigláb ur szállást keres. Kacagató. — 2. Sátán csinijal Humoros — 3. Lemke szabadságon. Kacagató.

ZIGOMÁR.

A legszenzációsabb detektív dráma 3 felvonásban, 41 jelenetben. Zigomár a betörő király harca Broquet Pál a detektív királylyal. 1500 méter.

Előadások délután 6 órától.

Helysék: Párbolt ülésenként 1 kor. Zártésék 1 kor. I-ó hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

NYILTÉR.*

Kerner Károly

Thököly-tér 4. sz. házban levő

üzletét megvettem.

Felkérem mindazokat, kiknek esetleg a céggel szemben követeléseik vannak, ezt október 1-ig Weitzer János-utca 15. számú üzletben jelentsék be nekem, mivel a későbbi bejelentéseket nem fogadom el. 4650

Mester József.

Arad, Andrásy-tér 17.

Férfi kelengye óriási választékban.

Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabatok 30 koronától. 2168

Intézeti flu kelengyék dus választékban.

Szabott árak! — Szolid kiszolgálás! Városi és megyei telefon 765

Megyebeli elsőrangú gyári vállalkozó, kereskedelmi képezett, ügyes, fiatal magyar

evelezőt keresünk.

Csakis oly pályázók küldjék be ajánlataikat, eddigi működésük és fizetési igényeik megjelölésével ellátva, kik önálló munkaerők, perfektt gépirók és képzettségüket bizonyítványokkal igazolni tudják. Az állás esetleg már a jövő hó 1-én elfoglalható. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához „Ügyes levelező” jelige alatt küldendőek. 4688

Egyéves önkéntesek

legujabb előírás szerint, legjobban és legolcsóbban felszerelteknek

Kolarits Nándor

Délmagyarország első és legnagyobb egyenruházati intézetében

Temesvár - Belváros, Mercy-utca 10. szám.

Arjegyzék és költségvetéssel szívesen szolgálok. Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve kezkesedik. 3907

Mme Thérése

vállfüzőkészítő

Budapest, IV. Semmelweis-utca 2.

Van szerencsém a tisztelt hölgyközönséget értesíteni, hogy mai napon ideérkeztem és a Központi szállodában megszálltam.

Tisztelettel bátorkodom ennél fogva a tisztelt hölgyközönséghez azon kérelemmel fordulni, hogy rendelések föl vételére vonatkozó meghívásait ide a szállodába hozzám intézni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel

Mme Thérése.

4664

1/1—1/3-ig otthon található.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy az őszi újdonságok, a legelegánsabb utcai és estélyi cipőkben már megérkeztek. Kobrak-cipők minden formában és kivitelben.

Láoyi Marcell,

1659

cipő-különlegességi raktára Arad, Atzél Péter utca 1. sz.

Felhívás!

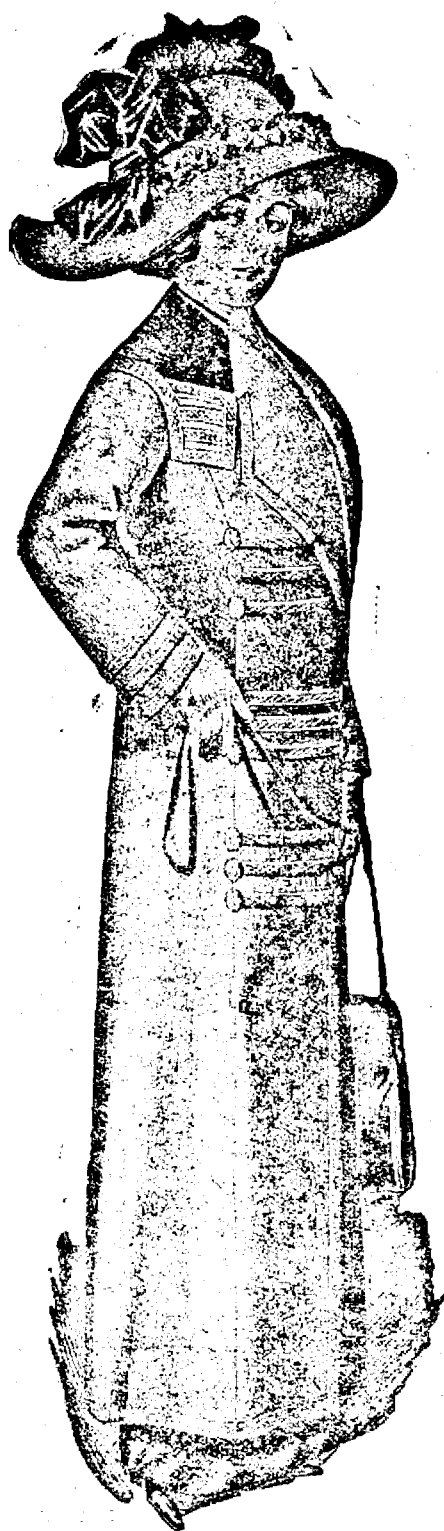
Értesitem a nagyközönséget, hogy Stern József Tököly-tér 6. szám alatt fűszerüzletét október hó 2-iki átadásak megvettem. Felhívom ennél fogva elődöm hitelezőit, hogy esetleges követeléseiket nálam f. hó 30-ig bejelenteni sziveskedjék.

Bruderman Jakab,

4605

Kápolna-utca 4. szám.

Maidt és Schrodt

Uj üzlet!

György

Menyhért

és Társa

női felöltők áruháza

8751

Aradon, Andrássy-tér 8.

(Minorita-templom fő-
bejáratával szemben)

Szigoruan szabott árak!

Telefon 855. sz.

Andrássy-tér 8. számú
házban egy
üzlethelyiség

— különösen dohánytőzsdének alkalmas — folyó évi november hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatalában, József főherceg-ut 22.

Husserl Manó

Arad, Szt.-Pál-utca 11. sz.

Telefon 348. szám.

Csatornázás és vízvezeték szerelő bádogos. Készítmö-
dern butor veretet. Fém-
csiszolás, galvanizálás.
(Nikkelezés, vörös és sár-
ga rezezés, horgonyozás,
ónozás, aranyozás, ezüs-
tőzés.) 3341

Galvanoplasztikai munkák

Virág Kálmán

építőmester

elvállalja magán- és bérházak,
valamint nyaralók stilszerű ter-
vezését, művezetését, felépi-
tését és leszámolását. Ügy-
szintén gazdasági épületek,
silos és mindennemű beton és
vasbeton munkák szakszerű
elkészítését iroda és gyár-
telep:

3321 ARAD,

Erzsébet-körút 59. sz.

Telefon szám 65.

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek kitérését és elterjedését. Tény, hogy a

K O L E R A

vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek nyáron fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor elismert legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

6963

LYSOFORM

zagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszer-tárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják

Lysoform-Szappan

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni.
Darabja 1 kor. na.

Fodormenta-Lysoform

erősen antiszeptikus hatása szájjá. Szájbuz: rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetében gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvege 1 korona 60 fillér.**

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszertárban, drogériában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek **ingyen** és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

A hol lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk **6 korona el-
retek beutalásán** 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájjávit.

DR. KELETI ÉS MURÁNYI VEGYÉSZETI GYÁRA, UJPEST, 2. SZÁM.

— Vizontelárusítóknak óriási kedvezmény! —

Adásvételi ügynökség, magánkutató (Detektiv) és felvilágosító intézet.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy
Aradon, Szabadság-tér 17. sz. a. (dr. Schwartz-féle házban)

egy modern, a kor szellemének teljesen megfelelő irodát nyitottunk. Közvetítjük **üzletek, szállodák, vendéglők és kávéházak vételét és eladását**, mindennemű ingatlan és ingatlant az ország bármely részében legpon-
tosabb lelkiismeretességgel.

Elvállaljuk a legmélyebb discretio mellett bármily kényes ügy megfigyelését és kipuhatolását, u. m. családi, jogi, büntügyi stb. s. b. kérdésekben bármily régi keletűek is. Említett készségünket és rátermettségünket több külföldi államba és Amerikába sok éveken át szerzett tapasztalatok bizonyítják. Meghívásra bárhova legnagyobb készséggel megyünk. 4478

Szives megbízásokért esedezve, kiváló tisztelettel

FISCHER ÉS SCHWARTZ

POLOSKAIRTÁS JOTÁLLÁS MELLETTI

4437

Ablak, lakás, és parket tisztítási vállalatomat a **leghatásosabb poloskairtással** bővítettem ki. — Levél, vagy telefonmeghívásra bármikor rendelkezésére áll a n. é. közönségnek.

Telefon 789.

LOVAS KÁROLY,

Mihály-utca 86/B.

Telefon 789.

„TURUL“-CIPŐ

elegáns,
tartós,
jutányos.

Turul Cipőgyár részv. társ. Temesvár.

Főraktár: Arad, Andrásy-tér 13. Minorita-palota.

Üzletvezető: WEINBERGER EDE.

2932

1200 munkás és alkalmazott. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 180 fiók a bel- és külföldön.

Ingyen

szerezhet minden háziasszony értékes használati cikkeket, ha rendszeresen használja a

Knorr-féle makarónit
Knorr-féle zab-preparátumot
Knorr-féle gyermektápszert
Knorr-féle levest

Minden csomaghoz egy hon van mellékelve, a mely a kitűzött díjak ingyenes megszerzésére jogosít. — Árjegyzéket az elárusítók küldenek vagy a gyár:

G. H. KNORR, Ges. m. b. H. Wels (Felső-Ausztria).

6741

**NE FOGADJON EL
MA-A-AST!**

**CSAK ÓRIAS
FEDÁK-
CIPŐKREMET**

30 FILLERERT

A gyulai Polgári Kör
ujjonnan épült helyisége
részére

vendéglőst keres.

Pályázni lehet hó 30-ig

Az állás 4644

november 1-én elfoglalandó.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Sal József,
a kör igazgatója.

Használt

Ólom

megvételre keresetők

16151—1911. kh.

Hirdetmény.

Több ízben tapasztaltatott és panasz érkezett be aziránt hogy a katonai táviró és távbeszélő vezetékek egyes helyeken erőszakosan megrongálva lettek.

Ennélfogva ezen vezetékek védelme tárgyában kiadott 68,002—V-a. 1911. számú Belügyminiszteri körrendelet értelmében figyelmeztetem a város lakosságát, hogy a vezetékek szándékos vagy gondatlan megrongálásától tartózkodják, mert ellenkező esetben a btkv. 489, 440. §§-a illetve a 1888. évi XXXI. t. cz. 12 §-a alapján büntető jogi megtorlás alá fognak vonatni.

Sarlot
főkapitány.

1428/2—1911. V. sz.

Hivatalból.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 911. V. 1428/2. számú végzése által dr. Székely Ferenc aradi ügyvéd végrehajtató javára 44 kor. 12 fill. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 915 koronára becsült különféle inga és zsebórák, üzleti állványok- és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Ezen árverés Torzsa Arnold és Tsa 52 K 65 fill., Aradi nyomda r. társaság 237 K 50 fill., Heinrich Weissnitz cég 166 K, Központi takarékpénztár 150 K, Aradi hitelbank és takarékpénztár 160 K + 150 K és Lázár Zucker cég 87 K 55 fill. követelése és jár. erejéig is elrendeltetik.

Mely árverésnek a helyszínen, vagyis Aradon, Andrásy-tér 8 sz. a. leendő eszközlésére 1911. évi szeptember hó 27-ik napjának délután 4 órája határidőül kiüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1911. szeptember hó 10. napján.

Györffy Arnold
bírószágl végrehajtó.

4692

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít 100 darab

névjegyet

elefántcsontpapron
nyomva

2 koronáért.

És tovább minden...
Kiadóhivatal: Jónak 102-...
Kiadóhivatali telefon: 101. sz.
Beosztás: ... 227. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján...
Kiadóhivatali telefon: 101. sz. Beosztás: ... 227. sz.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert értük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elcseréljük el nem visz, a kiadóhivatali megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Ki vesz nőül

20 éves félárva leányt 400.000 korona vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. 4558

Női kezek

ápolására legjobb a Vojtek és Weisz kézfinomítója. III-3329

LEVELEZÉS.

„Magas természetek”

levele van a kiadóhivatalban. 4690

28 éves barna nő

Idősebb úri ember állandó ösmeretséget keresi, aki anyagilag támogatná. Levelet „Szükség törvényt bont” jeligére kér a kiadóhivatalba. Választ jelezve. 4686

Ha hull a haja,

használjon magyar haj perolint, Vojtek és Weisztól. III-3329

Fiatal,

barna hölgy ismerettségét keresi komoly és jómódu, úri ember. Levelek a kiadóhivatalba „Csunya” jelige alatt. 5108

Ha megfázott

ne orvosságot, de egy csésze Vojtek és Weisz féle teát igyék. III-3329

ALKALMAZÁST NYER.

Fiatal műszeres segéd

kerestetik. Cím a kiadóban. 4616

Úgyes vaskereskedő

segéd alkalmazást nyer. Holländer Sámuel Fiainál, Csermön. 4648

ALKALMAZÁST KERES.

Gyermektelen

fiatal házaspár házmesternek ajánlkozik. Cím a kiadóban. 4646

Egy öreg özvegy

asszony, ki jól főz és úri házat vezetni tud, öreg urnál vagy úri családnál házvezetőnői állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4649

LAKÁST KERESNEK.

Keresnek

egy két szobás utcai lakást a szükséges mellékhelyiségekkel idősebb urnő részére október 15. vagy november 1-ére. Felvilágosítással szolgál Vass József fakereskedő Ujarad. 4528

KIADO LAKÁS.

4 szoba,

elő- és fürdőszobából és minden hozzátartozóból álló lakás Batthyány-utca 33/a. szám alatt november 1-től kiadó. Bővebbet a házmesternél. 4365

Elegánsan butorozott

földszintes garzonlakás az Erzsébet királyné körúton október elsejétől kiadó. Bővebbet Krausz Paulin könyvkereskedésében, színházépület. Telefon 511. sz. és a helyszínen Erzsébet királyné körút 1a. 4481

Andrássy-tér 22. sz. alatt

külön bejáratu tiszta szoba okt. 1-re jutányosan kiadó. 4684

Kiadó

egy vagy két külön bejáratu utcai szoba, butorral vagy anélkül. Irodának, műteremnek alkalmas Simonyi-utca 6. 4688

A poloska

teljes kiirtása csupán Vojtek és Weisz biztos szereivel érhető el. III-3329

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Aradi Cipészek

Termelő Szövetkezete fióküzlete: Csermön, Weinberger Menyhért. 8451

Frisz libatisz

kóser kapható nagyban és kicsinyben Weisz vendéglősnél Forrai-utca, gróf Nádasdy-palota. 4629

Rum compositio

jó házi rum előállítására Vojtek és Weisznál. III-3329

Heti munkáslapok, és könyvecskék.

A zsebkönyvecskék erős vászonkötésben, javított új, célszerű vonalozással 1 koronáért, puha vászonkötésben 60 fillérért kaphatók Ingusz I. és Fia könyv és papirkereskedésében. Andrássy-tér 16. Telefon 517. 555

Zsidó

ünnepi imakönyvek és az összes szertartási cikkek kaphatók Pichler Sándor papir- és irosterületében Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Legfiamabb esemege szólót

(chasselas, passatutti muskotály) ajánl: Hámary gazdaság, Arad, Doák Ferenc-utca 8. sz. 4577

Tea törmelék

finom, zamatos logolcsóbban Vojtek és Weisznál. III-3329

Eladó

148 drb. anya birka és 4 drb. kos. Sárík Józsefnél Szapárliget, Arad-megye. 4645

Özv. Mandl Mihályné

világosi 11 holdas szőlőtermése október hó 2-án d. u. 2 órakor a helyszínen önkéntes árverésére el fog adatni. Kikiáltási ár 7000 korona. Bánatpénz 1000 korona. Présház, valamint szüretelési eszközök vevőnek rendelkezésére nem állanak. Bővebb felvilágosítással szolgál Wiesenmayer János Ujszentanna 747. 4647

200-256 hektó I. ma

minőségű és elismert jó ujbór eladó Értekezhetni: Beran Antal és Fia butorüzletében Arad, Szabadság-tér 20. 4681

Huszárt, jókarban tett

zongora, felett fenyőfa szekrények és asztalok költözéskés miatt eladó. Cím a kiadóban. 4691

ÜZLETEK.

Fűszer- és terményüzlet,

mely 12 éve fennáll, szép berendezéssel állásnyre és folytan áadó. Cím a kiadóhivatalban.

KÜLÖNFÉLE.

Augustus 25-én

nyílt meg Aradon a Ferencz-téri polgári fiu-iskola mellett a „Minerva” könyv- és papirkereskedés. Knleszer Imre és Tsa. 3988

Elegáns

bérajutók

torára, napra, órára Doák Ferenc-utca 8. sz. Telefon 816. 2728

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és Weisz hírneves állat táporából. III-3329

Kerékpáros

Gyorsfutár

Vállalat ::

Telefon 848.

iroda: Atzél Péter-utca 1. szám. (Zrínyi-utcai oldalon.) 3412

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (az udvarban)

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára
Waltzer János-utca 2. szám
Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb árakon. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától feljebb. — Telefon 751.
Kerékpár és varrógép szakosorú javító-műhely.

Jó egészségének

fontartása a használjon mndeuki Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkitünőbb fájdalom nélkül gyomortisztító hájiszer. Izo édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 480. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban 4675
ARAD, BÓROS BEVI TÉR.

? Mi az Ön még nem látta a Zigomárt???

Ugy siessen az Apollóba ahol még csak szerdán láthatja ezt a esoda képet!! 4685

Építetők figyelmébe!

Csobán Tivadar

Építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.

Van szerencsém értesíteni az építetők közönséget, hogy az építészeti téren mindennemű munkákat, úgy mint:

tervezéseket, új építkezést, régi épületek átalakítását úgy helyben, mint vidéken a legjutányosabb árban készik.

Tisztelettel:

Csobán Tivadar,

2631 építész.

Alkalmi vételek

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota

1084

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcserélésnek

TELEFON 438.

TELEFON 438.

?? ??

Ön is szeret

jól és olcsón venni? Ha igen, úgy okvetlenül keresse fel

KORÁNYI JENŐ

cipő, kalap és uri divat áruházát, mely páratlan a jó áru és olcsó ár tekintetében. o o o o o

Még mindig van 20000

pár cipő, kalap és divatcikk raktáron, mely előrehaladt saison miatt hallatlan olcsón kerül eladásra.

Cipők már 1 kor.-tól kezdve.

4534

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek mellett szerel és szállít

1789

KOCH DANIEL

Villamoscsengő- és telefonberendezési vállalkozó

Arad, Deák Ferenc-utca 42.

Nagy Sándor

szobrász

Arad, Kossuth-utca 4. sz.

(Malrovița köfárágó telepén.)

Készít művészi kivitelű figurális és dekoratív

szobrász munkákat

u. m.: portrékat természet és fénykép után, szímlékeket, mindennemű iparművészeti tárgyakat, modern épület, díszítő szobrászmunkákat, terrakotta, kő, gipsz, cement, stb. anyagokból és azok javítását elvállalja a legolcsóbb árért. 4407

Női felöltők

Óriási választék legújabb őszi és téli újdonságokban.

Legújabb angol felöltők,
divatkabátok,
plüsch kabátok,
női bundák,
• costümök,
leány- és gyermek felöltők,

gyermek ruhák,
kész aljak,
juponok,
divat bluzok,
gyászruhák, gyászbluzok,
Jutányos szabott árak.

4147

Radó Gyula

új divatáruháza Arad, Andrássy-tér. (Weitzer-u. sarok.) Telefon 238.